

KOLÁŽ 4 KOLÁŽ 4

ÚVODNÍK

Vypadá to jako včera, kdy začínal další školní rok, a najednou ani nevíme, jak jsme se ocitli v cílové rovince, na jejímž konci již sladce voní letní prázdniny.

Celý rok pádil šílenou rychlostí, jedna akce, spojená s odloženými oslavami Slovaňáku, střídala akci jinou. Letošek rozhodně nevypadal jako pomalá procházka, ale spíše jako zběsilá jízda s větrem o závod. Vánoční sportovní klání mezi Slovaňákem a Jaroškou, seminář se slavnými filmovými tvůrkyněmi Let's goal girls, výměnný výjezd do Verony, slavnostní ples v Bobycentru, tradiční zimní kurzy a také první část projektu Erasmus+. A to jsou ještě další akce před námi: Slova, poslední zvonění maturitních ročníků, červenové výjezdové kurzy, cesta do Skotska, do Barcelony a celý školní rok nám završí akce Slovaňák na Slovaňáku. Nejen pohled na tyto události vám přinášíme v jarním čísle, ale tentokrát můžete více nahlédnout do literární tvorby našich studentů, neboť jsme pro vás namíchali chutnou směs poezie, povídek a komiksu.

Nejen zábava a cestování naplňují naše dny. Určitě jste už něco zaslechli o IA, téma, které hýbe společností a jehož využití může úplně změnit podobu dnešní společnosti. Pokud vás zajímá, znepokojuje, přečtěte si

rozhovor s panem profesorem Kohutem a můžete jeho pohled porovnat přímo s odpověďmi umělé inteligence.

Mezi studenty najdeme i spoustu těch, kterým rozhodně není jedno, jak to bude vypadat dále s naší planetou. Co pro ni udělat, aby nám vydržela a aby se život na ní nestal peklem? Odpovědi na tyto otázky můžete nalézt v rozhovoru s jednou z členek Active citizens.

Zbývá už jen vybojovat poslední výzvu s testy a zkoušeními druhého pololetí, aby závěrečné vysvědčení odpovídalo tomu, co si ve snech představujeme, a bude tady poslední den školního roku a před námi sladké dva měsíce lenošení, dobrodružství a nevšedních zážitků. Tak vzhůru do toho!

VAŠE REDAKCE

P.S.: Přijde ti, že v tomto čísle ještě něco chybí? Máš nápady, jak časopis vylepšit? Chtěl bys jen občas něčím zajímavým nebo zábavným přispět? Tak neváhej a připoj se k nám. Přivítáme každého dalšího nadšence, který hledá seberealizaci 😊

Na časopise se podíleli:

Šéfredakce – paní profesorka Šikulová

Korektura – paní profesorka Pernicová

Grafika – Stella Lankočí, 1.C

Motivy a obrázky – Adéla Perneroová, 2.X

Autoři článků

PLESÁM, PLESÁŠ, PLESÁME...

A je to tady. 1. duben a slovaňacký ples v rámci oslav 100 let Slovaňaku. Ne, opravdu to není apríl. Sobota večer a slavnostně vyzdobené Bobycentrum netrpělivě očekává své hosty. Všichni studenti maturitních ročníků, kteří si své šerpování užijí opravdu ve velkolepé atmosféře, rodiče, prarodiče, sourozenci, kamarádi, učitelé, bývalí učitelé, absolventi školy nebo i všichni ti, kteří mají nějaký vztah ke Slovaňaku, se sešli, aby si užili výjimečný večer.

Kapela Kanci paní nadlesní láká jedním hitem za druhým všechny na taneční parket, ti, co mají raději klidnější pohyb a méně hlučný zvuk, se uchýlili k cimbálovce. Spousta návštěvníků plesu se však těšila především na hlavního hosta večera, Janka Ledeckého, který svým hodinovým vystoupením mnohým nostalgicky připomněl hity jejich mládí.

Dvě vystoupení standardních a latinskoamerických tanců a další a další série songů plesové kapely nás jako mávnutím kouzelného proutku přenesly k půlnoci a losování tomboly. Pro někoho, kdo žádný ze zakoupených losů neproměnil ve výhru, zklamání, pro jiného naopak obrovská radost z některé z hodnotných cen.

A pak už jenom úsměvy, tanec, zábava a dlouhá noc...

SLOVAŇÁK VERSUS JAROŠKA

Vánoce přede dveřmi, hlava plná těšení se a touha už nic ve škole nedělat. Po dvou letech, kdy covid nemilosrdně ničil veškeré akce, na něž studenti bývali zvyklí, zaháněl nás do čtyř stěn domovů a činil z nás, proti naší vůli, asociální introverty, konečně přišla chvíle užít si zase něco velkého.

Mrazivé ráno a ke sportovní hale Vodová proudí davy studentů dvou prestižních brněnských gymnázií. Slovaňák si to rozdává s Jaroškou, holky basketbalistky už se nemohou dočkat, v poslední době pilně trénovaly a doladovaly potřebnou taktiku. Letos si to ale užijí opravdu

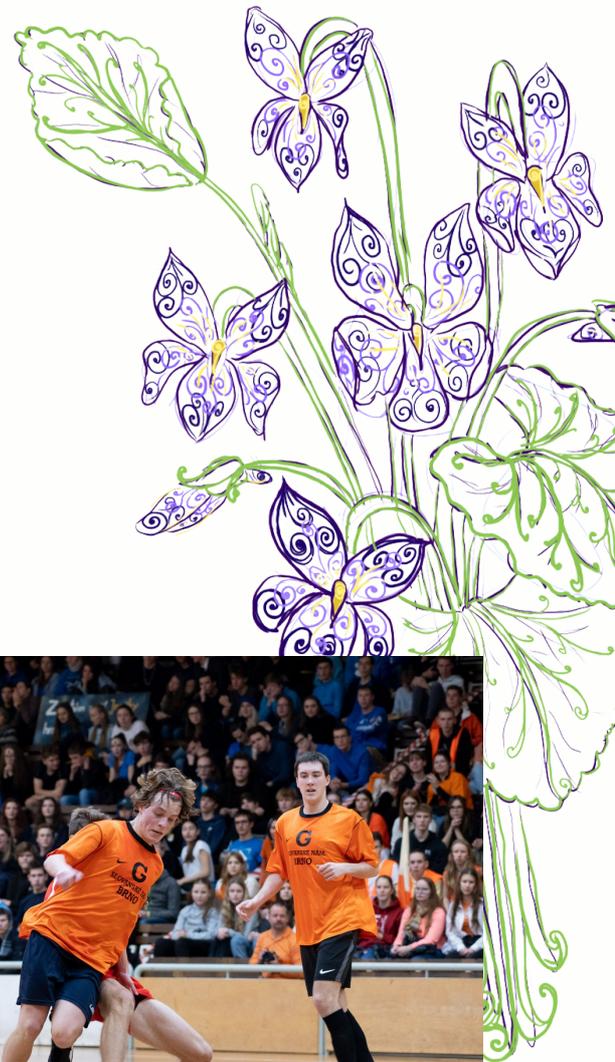
všichni, po basketbalovém utkání přijde na řadu i pánské změřením sil ve futsale. Čeká nás sportovně nabitě dopoledne. Souboj se odehrává nejen na palubovce, ale také v plném hledišti. Dva tábory. Modré moře studentů Jarošky a oranžové tsunami Slovaňáku. Trubky, buben, vlajky, řehačka, transparenty, barvami škol pomalované tváře. A především neúnavné hlasivky, které poženou své po celou dobu zápasu. Za takovou atmosféru by se nemuselo stydět žádné ligové utkání. Moderátor Tonda Kala vítá všechny, ředitelé obou škol dodávají, že ať už dopadnou zápasy vítězstvím jednoho nebo druhého, aby si to obě strany hlavně pořádně užily. Pak už přichází zahajovací hvizd hlavního rozhodčího a bitva začíná. Skóre se přelévá z jedny strany na druhou, nervozita a touha vyhrát občas znejistí ruku hráčů a nadšení publika střídají zklamané povzdechy. Oranžoví fanoušci ale neúnavně ženou své holky do dalších a dalších útoků. Tři, dva, jedna, konec. Podařilo se, Slovaňák vyhrává, publik nadšeně bouří a skanduje: „holky, děkujem!“ Úsměvy, radost.

Je čas na pauzu, na něco dobrého k pití a k snědku, protáhnout si tělo a připravit se na druhý duel. I kluci potřebují podpořit pořádnou porcí fandění. Jde se na to. Útoky se přelévají z jedné stany na druhou, šance střídá šanci, až konečně síť rozvlíní první gól a publikum může propuknout v radostný ryk. Pánové jsou krapet více emotivnější a některé fauly, které rozhodčí, podle jejich názoru nespravedlivě, odpíská, zvedají vlnu emocí a jsou potrestány i žlutými kartami. Jak to dopadlo? Tentokrát se z těsného vítězství raduje Jaroška. I když jsou

oranžoví samozřejmě chvíli zklamání, tak to dopadlo, jak nejlépe vlastně mohlo. Každá škola si užila svůj moment slávy a radosti a mohou být úplně všichni spokojeni, vedení, hráči i fanoušci. Letos je to za námi. Organizátory z řad vyučujících to stálo spoustu času a nervů, ale určitě si to všichni znovu rádi zopakují. Jen ochraptělé hlasivky budou dnešní zážitek ještě pár dnů připomínat a všichni se budou těšit na odvetu příští rok 😊

OKÉNKO SENÁTU

SLOVA

Za senát GSN předsedkyně senátu
Julie Bauerová

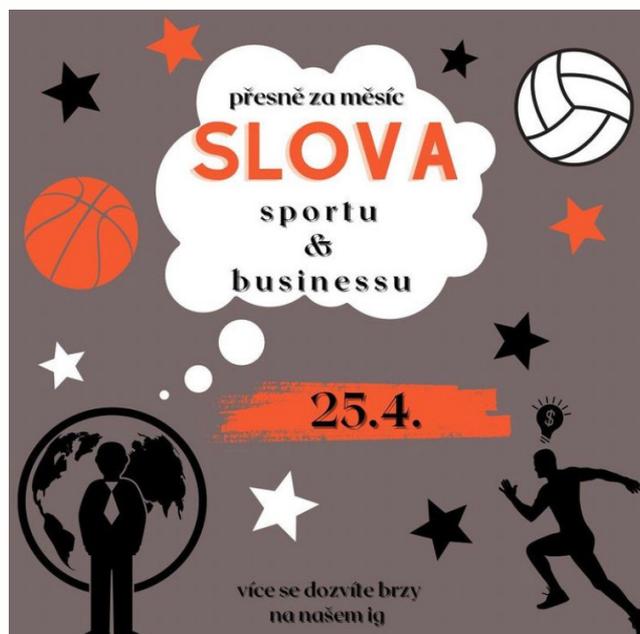
Zdravíme všechny čtenáře!

Letos máme už podruhé tu čest všem příznivcům školního časopisu přiblížit, jakým způsobem pracujeme na akcích a celkově to, jak fungujeme. Tentokrát se podíváme na akce Valentýn, Slovaňácký ples v Bobby centru a projektový den Slova.

Valentýn na Slovaňáku slavil letos svoje druhé narozeniny, takže jsme se hned po Halloweenu pustili do příprav. Po spuštění formulářů jsme postupně začali plnit růžové valentýnky krásnými slovy od našich studentů a profesorů. Na den svatého Valentýna jsme dokončili poslední přáníčka, popsali poslední růžičky a přepsali poslední vzkazy na donutové tácky. O velké přestávce jsme nasadili úsměvy a ty jsme záhy vykouzlili na tvářích všem, kteří obdrželi valentýnskou nadílku.

Na velký ples, na počest oslavy 100 let našeho gymnázia, jsme se všichni těšili už od prváku. A i když mezi námi a touto velkou oslavou stály ještě dva roky lockdownu, určitě se vyplatilo čekat. Přestože nám Bobby centrum chystání značně usnadnilo, stále byla potřeba zařídit spoustu věcí. Prvním oříškem bylo sehnat 20 párů šikovných tanečnicků a tanečnic, kteří by ples slavnostně zahájili. Ukázalo se ale, že naši studenti jsou velcí milovníci klasických tanců, proto sehnat dobrovolníky nebyl problém. Hlavní senátní doménou každého plesu je tombola, tu letos tvořilo více než 140 cen. V pátek 31. 3. se team senátorů shromáždil dole v klubu, kde celý den ceny třídil a zapisoval. Jakmile jsme složili i tu poslední maturantskou šerpu, všichni jsme spěchali domů, abychom se vyspali na ten velký den. V Bobby centru jsme byli nastoupení už ve 14:00, abychom stihli nafouknout balónky, nachystat tombolu a hodit se do gala. Na plese jsme prodávali a vydávali tombolu, pomáhali u stánku s jídlem a s merchem a celkově jsme byli při ruce, když bylo potřeba. Všechno proběhlo nad naše očekávání a myslím, že na letošní aprílový den budeme ještě dlouho vzpomínat.

Projektový den Slova, největší a nejkomplicovanější akce za celý rok, je čerstvě za námi. Na Slovech celý senátní team pracuje nepřetržitě, již od studentských voleb až do předvečera Slov. Tento rok jsme se rozhodli jít na téma Slov trošku jinak, chtěli jsme, aby si mohl vybrat každý, a proto jsme se rozhodli, že ideální volbou bude business a sport. Již na teambuildingu jsme si rozdělili práci a během října jsme zhotovili seznam hostů, hosty jsme potom na začátku listopadu začali

oslovovat. Z hostů, kterým jsme napsali, nás většinou asi polovina z nich odmítne. Musíme proto během celého roku psát dalším. Začátkem ledna už většinou hostům píšeme detaily průběhu projektového dne a seznamujeme je s tím, jakým způsobem Slova budou probíhat. Během dubna jsme dokončili poslední přípravy a byl čas naší celoroční snahu zužitkovat. V den Slov jsme se ve škole sešli v 6:00 a nachystali jsme všechny třídy a studovnu pro naše hosty. V 7:30 už se začali ve vestibulu objevovat hosté a zanedlouho do školy vstupovali i studenti. Celý den jsme byli jako na trní, protože jsme nechtěli, aby se něco pokazilo. Nakonec ale celá akce proběhla na výbornou, což si postupně potvrzujeme i přes váš feedback, za nějž moc děkujeme!

Za celoroční práci jsme od vedení dostali poukázku do restaurace Amici, tam úspěšný školní rok náležitě oslavíme.

Na závěr bychom všem chtěli poděkovat za celý školní rok. Všechny akce a projekty by nebyly možné bez vás a vaší podpory. Když už je toho i na nás moc, jste to právě vy, kteří nás stále posouváte dopředu. Moc si toho vážíme a děkujeme vám za to.

S láskou
Váš studentský senát <3

LET'S GOAL GIRLS!

Svět mužů a svět žen. Jak moc se liší? Jak moc jsou podobné? Spousta z vás si řekne, že mezi nimi v dnešní době není téměř žádný rozdíl. Všichni chodí do práce, starají se o děti, spousta chlapů vaří i uklízí a každý může provozovat své koníčky. Ale ve skutečnosti je propast mezi těmito světy pořád obrovská.

Začít můžeme například sumou na výplatní pásce, stejná pracovní pozice, stejné pracovní nasazení a výsledek se liší několika tisíci. Proč? Děti. Kdo s nimi zůstává na rodičovské dovolené, kdo si bere ošetřovné, když jsou nemocné? Pořád to jsou především ženy. A stejně tak zůstávají světy, kde stále hrají prim především muži. I když snaha s tím něco dělat je našťastí hodně silná.

Jedním z těchto mužských světů, ačkoli to možná na první pohled tak nevypadá, je filmařská branže. Ano, hereček znáte spoustu, ale kolik jmen režisérek, scenaristek a především producentek byste byli schopni bez hledání dát dohromady? Asi moc ne. A přitom jsou tato povolání tak zajímavá a atraktivní, ale kdo si doopravdy dokáže představit, co všechno daná profese obnáší, jaké vzdělání potřebujete, abyste je mohli vykonávat, na koho se obrátit?

Streamovací společnost Netflix se rozhodla inspirovat dívky, které čeká v nejbližší době maturita a výběr budoucího povolání, aby v sobě našly odvahu, nepotlačovaly talent, který v nich dřímá, a vyrazily za svým snem. Jak lépe se ponořit do filmařského světa a nebát se ho než prostřednictvím setkání se slavnými ženami, které měly odvahu ponořit se do filmařského řemesla a uspěly. Naše gymnázium mělo tu čest stát se první školou, kde se uskutečnil workshop s názvem Let's goal girls určený studentkám třetích a čtvrtých ročníků, které uvažují o umělecké kariéře, nebo je svět filmu fascinuje a chtěly by se o něm dozvědět více. Moderátorské role se ujala Kamila Zlatušková, zakladatelka a ředitelka Televizního institutu, nové vzdělávací platformy přímo navázané na televizní festival Serial Killer, který spolupracuje se všemi

LET'S GOAL, GIRLS!

in partnership with

NETFLIX

důležitými českými i slovenskými vysílately, producentka, scenaristka, dramaturgyně a také matka dvou malých rošťáků. Přivedla s sebou Kateřinu Černou, producentku mnoha úspěšných a oceňovaných českých hraných, animovaných i dokumentárních filmů, držitelku "Evropského oskara" za dokumentární film "RENÉ" a Českého lva za film "KING SKATE". V posledním roce byla například nominovaná na Zlatý glóbus za animovaný film "MOJE SLUNCE MAD". Terezu Polachovou, kreativní producentku/vedoucí vývoje a výroby v HBO Europe, Česká a Slovenská republika, držitelku Českých lvů za projekty Hořící keř, Pustina, Dálava. Kateřinu Ondřejkovou, kreativní producentku ČT a držitelku několika Českých lvů za minisérie Herec, Spravedlnost a komediální seriál Dabing Street, její projekty získaly i další ocenění jako Golden Iceman, Prix CIRCOM Regional Award a byly uvedeny na MFF Cannes v sekci L'ACID, MFF Karlovy Vary, Art Film Fest a mnoha dalších. Jejím posledními koprodukčním počinem jsou filmy Il Boemo a Grand Prix. A také slavnou slovenskou scenaristku a režisérku Zuzanu Liovou.

Najednou se jména slavných a oceňovaných projektů spojila s tvářemi, které stály u jejich zrodu. Nezasťíraly, že tato práce stojí spoustu usílí, odvahy a času, ale je krásná, inspirativní a rozhodně není zapovězena ženám, které se chtějí na tomto poli prosadit. A Kamila Zlatušková je zářným příkladem toho, že to jde skloubit i s malými dětmi. Nemusíte si vybrat mezi rodinou a zajímavou prací. Díky osobním zkušenostem Zuzany Liové, těžké introvertky, která se shodou okolností prosadila jako velice úspěšná režisérka, dívky pochopily, že ani nemusíte být extrovertním komediantem.

Takže Let's goal girls, svět filmu a umění vás očekává.

VERONA ANEB DELEGAZIONE DELLA REPUBBLICA CECA

Lili Zádrapová, 2.X

„Ach, Romeo, Romeo...” ozvalo se dle Shakespeara z balkonu domu Kapuletů ve Veroně. S pomocí těchto slov byl napsán příběh, který si lidé připomínají již dlouhá staletí, mimo jiné i výstavbou “autentického” Juliina domu v srdci italské Verony.

Další obdobně významný příběh se psal, když na onom pověstném balkoně pronesla jistá delegace z Česka následující slova: „To je tak nehorázná fraška.”

Byl konec února, venku vládl sychravý nečas a my se krčili na sedadlech Flixbusu. S sebou pouze kufry a tisíce otázek. Jaké to celé bude? Budeme si spolu v hostitelské rodině rozumět? Opravdu nás chtějí vzít raftovat? Kde mám sluchátko? Tisíce otázek, nekonečně mnoho odpovědí. Na některé však dostáváme odpovědi dříve než na jiné. Sluchátko jsem za pár hodin objevila nedaleko Stevovy nohy. Na otázky spjaté s hostitelskými rodinami jsem si však nedokázala odpovědět ještě pár dní. V případě, že by vám ještě nedocvaklo téma tohoto článku, dovolu mi uvést věci na pravou míru. Totiž, je tomu již pár týdnů, co se delegace čtrnácti děvčat a dvou pedagogů z jistého brněnského gymnázia vydala objevovat kulturní rozdíly do italské Verony. Tohoto cíle jsme pak dosahovali zejména dvěma způsoby: objevováním tamějších měst, památek i zákoutí, ale především každodenním životem v hostitelských rodinách. A tak vám přináším menší osobní svědectví.

Již dopředu se ale musím omluvit, že nebude moje výpověď zcela objektivní. Bude založena na čistě osobních zážitcích a zkušenostech. Proto doufám, že mi některé dívky prominou, když se nebudu zmiňovat o podezření na satanistické praktiky, obtlouštělé kočky či obrovské bloky parmezánu. Věřím totiž, že byly mé zážitky dostatečně pestré.

Už jen to, že jsem celý první den pobytu strávila mimo svoji hostitelskou rodinu. Jak je to možné? Inu, tak trochu se mi zapomněli v Maroku. A tak jsem skončila v náhradní péči u Zampierových, kde jsem velice rychle pochopila, jak zbytečné byly i mé nejmenší obavy. Luxus, kterého se mi tam dostalo, by šlo alespoň částečně předat v krátkém, avšak výstižném dialogu mezi mnou a panem domácím. Představuji vám proto úryvek z díla „Ale tak dám si” na náměty z života jedné

sedmnáctileté studentky, jež má menší problém s odmítáním.

„Vino si někdo dáte?”

„Ale tak dám si,” odpovídám bez rozmyslu. Spokojený smích.

„Typické veronské víno.”

Pouštíme se do jídla, pro úplný gastronomický zážitek v průběhu usrkávám ze sklenky červeného vína.

„Dobré?“

V tichosti uznale pokývám hlavou a dodám: „Velmi.“

Po obědě samozřejmě přichází čas na dezert. Kokosky, sladké kaštiny, jahody, na vše odpovídám pouze spokojeně: „Ale tak dám si.“

Sklízíme ze stolu, hody jsou u konce. Avšak ještě jedna věc mi chyběla k úplné dokonalosti. Vtom náhle slyším hlas: „Dáte si někdo kafe?“

„Není to ode mě už trochu blbě?“ pomyslím si krátce, načež mi z úst vypadne: „Ale tak dám si.“

„Espresso?“

„Ano, espresso.“

Odchází do kuchyně.

„A hodně silné, nebo tak středně?“

„Spíš tak středně.“

Uznale pokývá hlavou. Zanedlouho se vrací z kuchyně, tentokrát se dvěma malými šálky ne příliš silného espressa v rukách. Podává mi šálek toho nápoje a spokojeně usedá na židli v čele stolu. Nadechne se vůně čerstvé kávy, zrovna tak jako já.

„Nikdy nepiju kávu s mlékem.“

„Já taky ne, jediné černou.“

„Cukr také nechceš?“

„Ne, cukr naprosto kazí chuť kávy.“

Osobně si myslím, že jsem si touhle větou získala určitý respekt. Spokojeně se totiž zasmál.

„Přesně tak, naprosto kazí chuť kávy,“ zopakoval po mně.

Toť k mojí socializaci. Ale i s paní domu jsem si krásně sedla. Když jsme tak v rámci siesty poklidně sledovaly Top Gun, slovo “bellissimo” bylo to jediné, co nám místy při pohledu na Toma Cruise vypadlo z úst. Jazyková bariéra jako by neexistovala. Horlivě jsme spolu konverzovaly o všem možném i nemožném. Vyloženě jsem si potvrdila, jak elegantně se dá domluvit i taktikou “rukama, nohama”. S takovými ryze italskými duchy mi bylo velice příjemně. Navíc, jak už víme, se mi v rámci stravy dostalo takové péče, že jsem div neskončila jako bečka.

Jak o tom tak přemýšlím, vlastně mě odchod z rodiny Zampierových asi zachránil před deseti kily navíc. Takže bych za odchod měla vyjádřit spíš vděk.

Moje nová rodina byla o poznání tišší. Místy mě to až mrzelo, ale o zážitky jsem nouzi jednoznačně neměla.

Osobně jsem jako člověk závislý na pořádných snídaních pocítila jeden z největších kulturních šoků právě ráno u stolu. Časem jsem stihla vypozerovat následující skutečnosti. Typická italská snídaně se skládá zásadně z cappuccina v deset dopoledne, toužíte-li po vylepšené autentické verzi, vyměňte cappuccino za espresso a přidejte cigaretu. Avšak jakožto nekuřák jsem si dovolila i tento recept trochu upravit. Tedy řeknu vám, ještě nikdy mi v krvi nekolovalo takové množství kofeinu, a to jsem studentkou gymnázia. Ani nevím, zda se sluší do sebe ráno nalít více než jeden šálek espressa, já zvládla celou moka konvičku. Možná proto mi ji po dvou dnech přestali na stůl chystat a podstrčili mi jediný šálek.

A když už jsme tak krásně u té gastronomie, nemohu

nezmínit domácí tiramisu, carbonaru, lasagne, gnocchi... Ano, jsem fanatik do italské kuchyně a ne, nestydím se za to.

Jinými slovy, láska k jídlu dokáže propojovat napříč generacemi i národy. Díky dobré večeři plyne čas krásněji a skoro všechny problémy se rozplývají.

Mnohdy jsem ale ve své hostitelské rodině pocítovala problém jazykové bariéry. Ano, možná ode mě nebylo zrovna fér do konverzace místy nenápadně vloudit nějaké to “sophisticated C1 language word”, uznávám, ale přesto jsem hovory čekala bohatší. Navíc probíhala většina konverzací v jazyce italském, a to už jsem neměla šanci vůbec. Nutno však dodat, že jsem základy italštiny začala chytat mnohem rychleji, než ostatní čekali. A tak se z původně nerozklíčovatelných hovorů mezi vrstevníky začaly pomalu stávat koherentní informace. Upřímně, někdy je asi lepší nerozumět nic.

Jediným, kdo však dokázal spolehlivě popřít samotnou existenci pojmu “jazyková bariéra”, byli řidiči autobusů. Zatímco z běžného hovoru bez jakékoliv dřívější průpravy nerozumíte více než stěžejní slova, jako je “catzo”, z rozduřených výrazů takového řidiče autobusu poznáte naprosto všechno. Každý bouřlivý projev, který následoval po prudkém přibrzdění na

křížovatce, upozornění na umožnění výstupu z vozu či jiných komplikacích spojených s chodci na přechodech, nepotřeboval překlad. Jinými slovy: „It's funny that I don't speak Italian but I understood everything he said.”

Omlouvám se, pokud vám mé zážitky z autobusu nepřijdou až tak záživné. Nicméně minimálně pro moje ledviny byly. Každá taková cesta mi je div nevyklepala z těla. Do toho připočtete náhodného muže, jenž se s vámi začne horlivě seznamovat, načež pár sekund poté žádá o polibek, a brzy budete mít přesný obraz o tom, jak to v takovém veronském autobusu asi vypadá.

Toť k dopravě, ale jak je to se vzdělávacím systémem? Zkuste si tak čistě hypoteticky představit, že se vzbudíte v jedno krásné sobotní ráno. Ptáčci cvrlikají, sluneční paprsky vás hladí po tváři a vy se musíte zvednout a dojet do školy. Ano, skutečně. Ale abych byla spravedlivá a upřímná, musím vám též prozradit, že byste jako italský student ve škole rozhodně nedřepěli do pozdních odpoledních hodin. Výuka běžně probíhá pouze do třinácti hodin, takže váhy jsou víceméně vyrovnané.

Zároveň bych se s vámi moc ráda podělila o nějaké perličky přímo z výuky. Skutečně by mě těšilo, kdybych

vás mohla obeznámit s tím, jak vypadá taková hodina anglického jazyka, filosofie či historie. Ráda bych, avšak musela bych si vymýšlet. Osobně jsem totiž ve Veroně navštívila jedinou vyučovací hodinu. Dámy a pánové, vítejte na hodině tělesné výchovy. Skutečnost, že jsem na podobnou záležitost nebyla připravena ani v nejmenším, vynecháme. Fakt, že jsme se v ležérním naladění museli dokopat k fyzické činnosti v osm hodin ráno, vynechám rovněž. Musíme si totiž urovnat jednu zásadní skutečnost. Odkdy se vybíjené říká “vězňův balón”? Inu, lehce bizarní, ale nebudeme rozdmýchávat oheň hněvu kvůli hloupým jménům. Věřím, že si plně vystačíme s náboženskými spory.

Rozjímání nad kulturními rozdíly byla obecně oblíbená aktivita. Ať už se takové konverzace točily okolo školy, zájmů nebo typů toalet (měli byste vidět hrůzu v očích těch, již se setkali s tureckými záchody poprvé), bylo to obohacující. A když dojde na chlubení se rodným jazykem, nelze učinit jinak, než že začneme těmi zajímavými slovy. I díky této lekci jsem bez větších obtíží dokázala rozklíčovat již zmíněné promluvy autobusových řidičů. A nemusíte mít strach, i na naše kulturní dědictví došla řeč. Pevně věřím, že si v Čechách díky našemu učení budou brzy připadat jako doma.

Na program byla samozřejmě mimo jiné i návštěva Benátek či Lago di Garda. Řeknu vám, slyšet těsně před odjezdem, že mají Benátky naprosto vyschlo, je skutečně úžasný zážitek. Naštěstí se tyto obavy nepotvrdily, ovšem dovolte mi s tímto prohlášením upozornit na i nadále trvající a prohlubující se globální krizi. Ano, chovat se ekologicky má smysl. Věřte, že Benátek by byla škoda.

Co se týče samotného Lago di Garda, jedná se skutečně o fenomenální úkaz. Člověk by jen dlouhé hodiny seděl a rozjímal při tom pohledu nad smyslem života či něčím podobným.

Dále byly samozřejmě ve skromném Sirmione k nalezení i starověké hradby, stánky nabízející až nepřiměřeně velké porce gelata či malá termální jezírka, jejichž teplota mi částečně uvařila nohy.

Samotné ledovcové jezero pak dokonce zlávalo pár nebojácných jedinců i ke koupeli (všechna čest, ženy, nepobírám nic).

Inu, v životě se občas stává, že zažíváme věci, kterým sami nedokážeme věřit, ačkoliv si jejich skutečnost plně uvědomujeme. Nebo si minimálně uvědomujeme jejich pravděpodobnost. Stejně nás však dokáží solidně překvapit. A přesně něco takového jsme zažili, když jsme v programu projektu četli raftování na řece Adige. Nic se nezměnilo, ani když jsme byli den předtím ubezpečeni, že se akce s největší pravděpodobností opravdu uskuteční. Stejně jsme tomu moc nevěřili. No, a ono se to opravdu stalo. Do rukou jsme dostali pádla, na sebe slušivou červenou vestu a náš osud byl zpečetěn. Výprava silově nerovnoměrně rozdělena do tří raftů se vydala do ledových prvobřeznových vod. Dobře, takhle to zní zbytečně dramaticky, ale dělám to pro vaše dobro. Na dramatické či adrenalinové události lidé obecně slyší, není proto divu, že i my jsme byli

nabuzení novou vlnou energie, když jsme se dozvěděli, že nás na konci akce čekal i závod. Na první pohled by jeden raftu, jehož jsem byla součástí, nedával moc velké šance. Ženské osazenstvo a jeden entuziastický italský instruktor by zřejmě měli poměrně vysoký kurz. Vřava, se kterou se však náš takřka plně ženský tým opřel do pádlování, byla tak obrovská, že jsem jakožto druhý kormidelník schytala nepěkně silné cákance ledové vody. Do toho poslouchat nadšené “dopředu!” našeho drahého instruktora a kurzy byly vyrovnány.

V životě to často bývá o týmové práci a z nás se stal tým skutečně prvotřídní. Vlastně je až neuvěřitelné, jak rychle jsme k sobě všichni přirostli. Nějak mi tato zkušenost navrátila důvěru v lidstvo. Ale netřeba být přehnaně sentimentální, k tomu by mohl stačit náš poslední večer, který se nesl v duchu slavnostního hodování a mimo jiné i zpívání karaoke. Z této večere v typické italské pizzeria ristorante lze tak vyvodit jeden zásadní závěr. Helenka Vondráčková se nevědomky stala mezinárodní hrdinkou. Těžko říct, do jaké míry ocenilo postarší italské publikum kvintet čtyř hlasitých děvčat z Čech a jednoho Brita, avšak národní poklad dosahující takových hodnot jako píseň Sladké mámení nešlo nevystavit na odiv. Věřme, že byla naše interpretace tohoto mistrovského díla natolik věrohodná a vlivná, že se oněm obohaceným duším při vyřčení slov “delegazione della Repubblica Ceca” zalesknou v očích slzy upřímného dojetí.

A nyní je čas zmínit jeden závěrečný stres. Asi se z toho stane tradice, zakončit článek něčím podobným. Pro čtenáře mého článku z Paříže však musím dodat, že se tentokrát jedná o méně aromatický zážitek.

Nikdy nepocítíte problematiku neúplné informace, jako když vás stojí nepříjemné probuzení šokem. Dovolte mi to objasnit. Vsadila bych krk na to, že mi bylo pátečního večera řečeno, že mohu spát až do desíti hodin. Ne že by to s mým spánkovým režimem podobným žirafě přímo hrozilo, ale odpočinek navíc se mi hodil. A když už si tak myslíte, že v osm hodin máte ještě spoustu času na rozjímání v peřinách, ozve se pasivně agresivní bušení na dveře vašeho pokoje, přičemž jste vzápětí zpraveni o tom, že za deset minut odcházíte z domu. Povím vám, udělat z trosky během deseti minut průměrně vypadající lidskou bytost není nic jednoduchého. Z vlastní zkušenosti musím dodat, že to vyloženě nefunguje. Nějak jsem se na místo srazu ale i přesto dobelhala.

Nicméně, náplní posledního společného dopoledne byly lidové tance. Čekali jsme mnohé, ale maniakální obíhání vlastního tanečního partnera v póze podobné nadopovanému papouškovi zrovna ne. Totiž, tolik k jistému portugalskému tanci, u kterého jsem kvůli záchvatu smíchu málem vypustila duši. Obecně na nás ale padala neuvěřitelná únava. Tuhle informaci, prosím, nikdo ze zúčastněných nevyvracejte. Musím nějak obhájit, proč naši italští vrstevníci nebyli schopni trefit jediný krok polky.

A s touhle akcí jsme se plynule dostali až na samý konec naší nespoutané výpravy. Ukápla nejedna slza, nejedno dojaté slovo bylo vyřčeno. Nejednalo se však o definitivní loučení. Právě na sebe prozradím něco lehce nezodpovědného, ale tento článek dopisuji v předvečer zahájení druhé části našeho výměnného pobytu. Verona byla okouzlující, doufejme, že naše domovina nebude zklamáním. Opět jsme plni očekávání, hlava opět plná otázek. Omlouvám se, povídala bych vám dál, skutečně. Spěchám ale na letiště, takže si mohu dovolit již jen jedinou větu. Čili, drazí Italové, benvenuti nella Repubblica Ceca.

LYŽAŘSKÝ VÝCVIKOVÝ KURS NEBOLI NAŠE APRÍLOVÉ LYŽOVÁNÍ

Jolana Kašpárková, 1.C

Zimní kurz pro třídy 1.C, 1.X a 1.B, uskutečněný ve dnech od 31. 3. do 5. 4. tohoto roku, jakoby se stal prázdným malířským plátnem pro samotného apríla. A že se na obraze tento uličník ale vyřádil!

Třeba by všechno vypadalo úplně jinak, kdybychom jeli podle původního plánu. Kochat se krásami Pradědu jsme se měli už v druhé polovině února. Ubytování v hotelu přímo pod Pradědem, předpověď plná slunce, znělo to báječně. A teď mi něco povězte. Když plánujete vaši dovolenou, to jako jenom všechno zarezervujete, zaplatíte a pak prostě jedete? Tsch, moc jednoduchý. Víte, na hotelu, kam jsme měli jet původně, se změnil majitel a ten nový, mladší, a jak byste čekali, plný sil a iniciativy, si řekl, že už ve svém hotýlku žádné kurzy ubytovávat nebude. Bylo to jeho rozhodnutí a nikdo mu to nebral, ale to nemohl prostě někde v rezervacích udělat tlustou čáru? Jakmile by všechny rezervované školy zase odjely, mohl si dělat, co chtěl. Jemu prostě přišlo jednodušší tak nějak zrušit rezervace všem školním kurzům, včetně té naší. Prostě konec, šmitec, tečka, máte smůlu! Uf, co naplat, nové útočiště jsme našli o necelých 200 metrů níže, na jedinečné horské chatě Barborka. Tím pádem se nám termín kurzu přesunul o měsíc dopředu...avšak kvůli

špatným sněhovým podmínkám v lednu jsme nakonec jeli až na přelomu března a dubna. Hlavní však je, že jsme vyjeli! V dubnu. Na Praděd, kde se kvůli přírodní památce nesmí uměle zasněžovat. Nejméně týden před odjezdem se nám učitelé smáli, jen co jsme myšlenku zimního kurzu v dubnu vyslovili.

Chata Barborka byla založena už v roce 1943. Sice prošla několika rekonstrukcemi, ale nemusíte se bát, pokud jste tam ještě nebyli! Dodnes ctí tradici horského dobrodružného ubytování. Tím chci říct, že se to tam za posledních pár dekád vůbec nezměnilo. Opravdu, ta pionýrská autentičnost byla cítit z každého rohu. Klaustrofobické pokoje, mrňavý radiátor, na kterém byste neusušili ani pár křížal, natož lyžařskou bundu, společné sprchy pro chlapce i dívky (alespoň, že záchody byly oddělené) a voda v umyvadle na pokojích s příchutí železa a ve vyšších patrech byste svými chuťovými pohárky dokonce rozpoznali trochu mědi. Jelikož si chci zachovat optimistický postoj, na pokojích člověk v podstatě jenom spal a přes den byl venku, takže se jistý nekomfort dal přehlédnout.

Strava se také trochu zapoměla v době soudruhů a soudružek. Snídaně ve formě pečiva, másla a třeba džemu byla příjemná, ale obědy a večere, které snad měly ze slova „zelenina“ fobii, se po náročném dni na svahu polykaly spíš ze zoufalství než s chutí. Možná nás vyučující přes den utahali schválně, aby každému bylo už jedno, co jí.

Když jsme z Brna vyjžděli, svítilo sluníčko a ptáčci se marně snažili překřičet zvuk vycházející z našeho reproduktoru, jak jsme si celou cestu zpívali. Avšak jakmile jsme vystoupili, překvapením nám přeběhl mráz po zádech. Doslova. Všude byla hustá mlha a my rychle oblékali zimní bundy a čepice, abychom se zahřáli. A hádejte co, okolo nás byl sníh! Opravdový, ne technický. Bylo to dechberoucí.

No a všemi obávané lyžování? Pche, teď jsme se smáli my, jak jsme si to po sněhobílých sjezdovkách svištěli s větrem v zádech. Mrazivé svahy byly jenom naše, protože kupodivu nikoho jiného nenapadlo jet lyžovat

v dubnu. Občas byly svahy tak moc zahaleny mlhou, že bylo vidět pouze pět metrů před sebou. Horizont dokonale splýval s oblohou a místy opravdu nešlo poznat, kde je vlastně nahoře a kde dole. Srdce vám bušilo, jak jste se řítili do bílé prázdnoty, propasti slepoty, ze které, zdá se, není úniku. Na toto adrenalinové lyžování, tak odlišné od proslulých sjezdovek kdekoliv jinde, budu s radostí ještě dlouho vzpomínat.

Teď se asi sluší poděkovat vedení školy za jedinečnou příležitost vyzkoušet si skialpinismus. Na to, jak jsem si při úmorném tréninku nalepování tuleních pásů a vměštění nohy do té španělské boty říkala, že skialpy jsou jen pro magory, kterým nejsou vleky dost dobré, realita mě mile překvapila. Jako neohrožená polární výprava jsme zdolávali strmý vrchol Pradědu. Sníh se

velmi rychle měnil v led, na kterém vám podkluzovaly lyže. Ostrý a studený vítr se nám dral pod čepice, kukly i nákrčníky. Když jsme po několika hodinách vpadli do vestibulu horské restaurace, museli jsme vypadat jako nějací ledoví skřítci, protože mrzlo tak silně, až se na našich vlasech, obočí a řasách bíle třpytila jinovatka. Náročný výstup jsem si i přes problémové počasí opravdu užila a řeknu vám, horká čokoláda a polévka ještě nikdy nechutnalo tak dobře.

Byli jsme v půlce kurzu a na řadu přišly běžky. Většina z nás na nich stála poprvé v životě, takže o pády nebyla nouze. Nikdy bych si upřímně nepomyslela, že mě bude běžkování tak moc bavit. I sluníčko na nás zvědavě vykouklo. Pohodlné botičky bylo na rozdíl od tuhých lyžáků radost nazouvat a lehké brouzdání zasněženými lesíky spolu s mini výletem na sněžnicích příjemně zakončilo náš pobyt.

Se svěžím horským vzduchem jsme se bohužel museli nakonec rozloučit a vrátit se do rozpáleného Brna. I když byl náš kurz několikrát odložený, nakonec převládala příjemná atmosféra. Celkově bych kurz zhodnotila jako skvělé prohloubení mezitřídních vztahů proložené zábavou na sněhu a také možností zlepšit se v lyžování a běžkování, stejně jako možnost si vyzkoušet skialpinismus nebo sněžnice. Doufám, že se bude zimní kurz líbit i novým prvákům v příštím školním roce!

JEDEN ZA VŠECHNY, VŠICHNI ZA JEDNOHO ANEB ERASMUS+

Projekt Erasmus už dávno není pro naši zemi neznámou, Erasmus+ se zaměřuje na mladší studenty základních a středních škol. Většinou to bývá zajímavá a cenná zkušenost jak po stránce jazykové, tak po stránce sociální, kulturní a také přírodní. Úplně něco jiného, než když vyrazíte s organizovaným zájezdem cestovní kanceláře. Nyní se takový projekt otevřel před námi. Francouzské Gaskoňsko, rodiště světoznámé literární, ale i reálně žijící postavy mušketýra

D'Artagnana, je na něj natolik pyšné, že vypracovalo projekt, do kterého přizvalo školu z Itálie, Gruzie a nás a který úspěšně schválila a tři roky bude financovat Evropská unie. Dobrodružství propojené autorem slavného románu, A. Dumasem.

V dubnu 2023 všechno odstartovalo. 16. 4. temná noc, skoro všichni oddechují v náručí spokojeného spánku, jen na autobusovém nádraží nervózně přešlapuje skupinka studentů I.A a II.A a vyhlíží autobus, který je odveze na letiště do Vídně. Očekávání dokáže vykompenzovat noční hodinu a nedostatek spánku. Čeká nás dlouhé cestování. Z Vídně poletíme do Paříže, pak do Toulouse, kde bude čekat autobus od pořádajícího města a ten nás doveze do cílového stanice našeho pobytu. Všechno běží jak na drátkách a v odpoledních hodinách se konečně ocitáme v prosluněné krajině, zelené, voňavé, kvetoucí jarem, na horizontu lemované zasněženými vrcholky Pyrenejí. Pro milovníka přírody a krásné krajiny ráj. Široko daleko nikde nikdo, ani žádný obchůdek či kavárnička. Už na nás čeká bývalý zámeček, kde týden složíme hlavu.

Ubytováváme se, některé čeká intenzivní sblížení se s jinými národy od rána do večera, neboť jedna skupinka dívek bude sdílet velký pokoj se dvěma italskými žákyněmi. Setřepat ze sebe únavu, alespoň trošku, a připravit se na večeri. Poznáváme, že autobus bude našim věrným kamarádem po celou dobu pobytu, neboť sál, kde budou probíhat aktivity a také večere, není součástí našeho ubytování. Velice dobrá večere, složená ze salátu s bagetkou, hlavního chodu a dezertu, uklidní počáteční nejistotu a lehké zklamání. Vlastně všechny večere byly vynikající a úplně něco jiného, než na co jsme zvyklí z domu. Večeri vystřídají první seznamovací aktivity, pro nás krapet zklamání, že ostatní účastníci jsou mladší a menší a také jejich jazykové schopnosti dost zaostávají. Ale je potřeba prohloubit i sociální skills a zkusit se domluvit, třeba i

rukama nohama. Naše přání pro tento den je už jen jediné - spát!

rukama nohama. Naše přání pro tento den je už jen jediné - spát!

Snídaně probíhají v jídelně našeho ubytování, francouzská snídaňová klasika nás také provází každým dnem, jen by se nemuselo tak šetřit s lahodnými croissanty:-) a pak už vzít batůžek, pití a vyrážíme. Jako první nás čeká městečko Auch, které je sídlem krajské rady a dostane se nám slavnostního přivítání v jejich sídle. I obědy probíhají dle stejného scénáře - piknik někde v prosluněné přírodě, park, jezero, louky... Všechny výlety a aktivity jsou propojené postavou D'Artagnana a všude na nás vykoukne nějaká socha tohoto udatného bodyguarda Ludvíka XIV. Odpoledne v rámci prohlídky města se dozvídáme zásadní okamžiky z jeho opravdového života, což jsou pro nás novinky, neboť všichni známe spíše život D'Artagnana tak, jak ho vylíčil ve svém románu Dumas. K naší skupince se připojila Eleanor, která má napůl anglický původ, a rázem se pro nás pobyt přesunul do úplně jiného levelu, dala se použít angličtina, a to výborná angličtina. Od snídaně až do večera pořád někde venku na cestách, dost náročné, takže na chutnou večeri se už těšili všichni. A už jsme si i zvykli, že jižní národy neoplývají zrovna časovou dochvilností a dokonalou organizovaností a že neustále na něco čekat je pro ně více než přirozené. Pro nás něco nepochopitelného. Nikdo nic neví, situace se jako na bojišti mění každým okamžikem a jednotná odpověď na to, kdy něco bude,

je - après (potom). Po večeři začíná italský večer, zítra to čeká nás, takže máme možnost ještě načerpat inspiraci. Den byl dlouhý a náročný, pořád všichni spolu, takže jediné přání už je jen sprcha a postel. Dobrou noc.

Po včerejšku máme hrubou představu, jak bude asi vypadat dnešní den. Snídaně a zase pryč. Tentokrát nás čeká Lupiac, rodné městečko D'Artagnana. Sluníčko se do nás opírá a snaží se obarvit zimní bělobu našich obličejů a my se ocitáme na místě, kde lišky dávají dobrou noc. No, vlastně těžko říct, jestli tady vůbec nějaká liška je. Městečko vypadá, jako by ho napadli mimozemšťané a všechny někam unesli, nikdo nikde, zavřené okenice i jediná kavárna, žádný obchod. Přes malé náměstíčko se k nám blíží asi osmdesátiletá usměvavá paní s tím, že se jde podívat, jak vypadá více mladých lidí pohromadě. Nikdo tady prý nebydlí, krajina tu je sice nádherná, ale práce k dispozici není.

Jsme rozděleni do skupinek a střídáme se v aktivitách, muzeum D'Artagnana, jeho rodný zámeček, dovnitř se ale bohužel nedostaneme, hry a prohlídka místního kostela. Po pikniku u místního jezera využíváme chvíličky, než pro nás přijede mikrobusek, a ladíme program na dnešní večer tak, aby byl nejlepší. Pak už odjezd na večeři a zábavu dnes řídíme my. Představujeme naši zemi, město a školu. Přidali jsme i jedno překvapení. Když jsme zjistili, že znalost angličtiny ostatních účastníků je tristní, improvizčně jsme zařadili rychlokurz francouzštiny a všichni se naučili francouzsky říct, jak se jmenují, kolik mají let a co rádi dělají, čímž jsme opravdu hodně zabodovali a ostatní nevěřili, že francouzštinu opravdu nemáme. A pak přišel zlatý hřeb večera. Rozhodli jsme se, že ostatní naučíme mazurku a při střídání partnerů se face to face budou moci všichni poznat. Povedlo se, obrovské nadšení, potlesk a asi 80 Francouzů, Italů a Gruzinců si bude navždy pamatovat české slovo - MAZURKA.

Třetí den a vyrážíme do Condomu, kde sídlí francouzská škola. Přivítá nás pan ředitel a alespoň omezenou část školy si můžeme prohlédnout a zjišťujeme, že tito žáci se nemají tak dobře jako my, spousta z nich pochází ze sociálně znevýhodněných rodin a Erasmus je pro ně jedinou příležitostí, jak se seznámit s jinou zemí, kulturou nebo vůbec někam vyjet. Setkání s námi může pro ně být i motivací, že učit se má smysl a může to přinést zásadní změnu jejich života. Přesouváme se do centra města, kde v mezinárodně namíchaných skupinkách budeme hledat enigmy, které nás přivedou k vylúštění tajenky. Odpověď na část otázek se skrývá v místní katedrále, která se nachází na náměstí. Hledáme, luštíme, ale také nenápadně pošilháváme po obchůdkách a kavárničkách, které náměstí lemují. Jak rádi bychom je prošmējdlili, nebo poseděli a nasáli místní atmosféru nad šálkem lahodného moku. Zkoušíme to Francouzům nenápadně, pak už i nápadně naznačit, ale bohužel prý není čas. Je nám přislíbeno, že potom, snad to nebude jako španělské maňana :-). Takže znovu do autobusu na další program.

Čeká nás opatství Flaran, architektonický cisterciácký skvost, v jehož prostorách místní kraj nechal instalovat výstavu o životních osudech D'Artagnana a různých zpracováních této románové klasiky. Když nám francouzský animátor - Marc, neustále hýčící drobnými vtípky, pošeptal, že se jdeme podívat na Picassa a Dalího, tak jsme se jen pobaveně smáli, že se mu povedl další vtíp. Ale... to, co byste rozhodně neočekávali od zapadlého opatství uprostřed polí, se stalo realitou. Údivem nám padla brada. Asi docela dost bohatý soukromý sběratel propůjčil opatství svou sbírečku: Picasso, Dalí, Pissaro, Chagall, Courbet, Rodin, Claudel... Najednou jsme si připadali jako v Louvru.

Cestou zpět přichází okamžik, který jsme už neočekávali, prý bude zastávka na nákup. Dokud tam nebudeme, nevěříme. Představa byla krapet jiná, žádné malé obchůdky na malebném náměstí, ani kavárnička,

ale parkoviště u Carrefouru a povel: 30 minut. Nediskutujeme, začíná závod s časem, 30 minut není zrovna moc, zvláště když se v místních produktech zatím moc neorientujete. Vybíháme mezi regály ulovit alespoň nějaké gastrospeciality (je jich tu spousta, kachní produkty a jsme v kraji, kde se vyrábí Armagnac), abychom udělali doma radost ostatním členům rodiny, kteří by asi nevěřili, že nebyla možnost něco koupit a přivést. Bylo to hektické, ale podařilo se, i zmrzlina dokáže vyloudit spokojený úsměv a můžeme vyjet směr večere, po které nás čeká gruzinský večer. Pro nás rozhodně zajímavý, úplně jiná kultura, kterou málokdo z nás někdy potkal. Gruzinci si připravili i malé občerstvení několika drobných specialit.

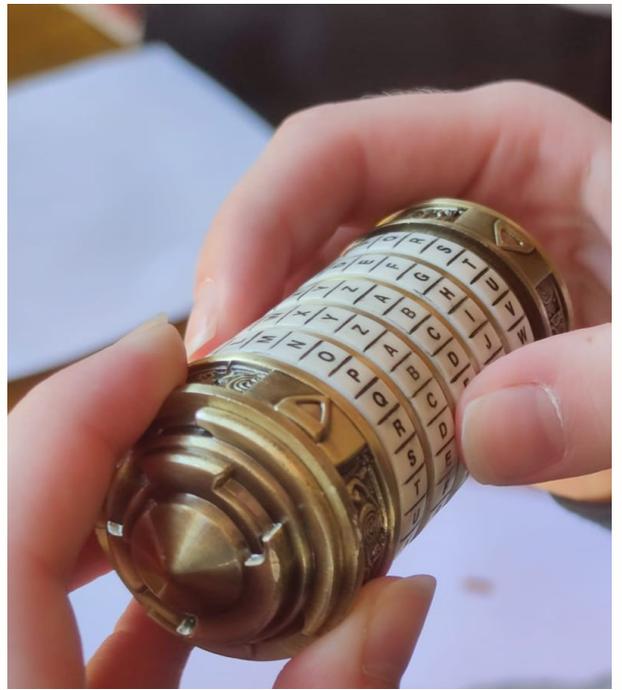
Čekají nás dva dny, kdy si autobusu užijeme jen při přesunu na večeri, jinak se budeme pohybovat v areálu a okolí našeho ubytovacího zámečku. Šest skupin (opět mezinárodně namixovaných) a šest stanovišť, na kterých se budeme dva dny střídat. Koně, šerm, aby z nás byli další mušketýři, základy kaskadérství, escape game, výchova k evropskému občanství, stanoviště s různými hrami a malování fresky, která tematicky vychází z románu Tři mušketýři, ale snaží se také propojit myšlenkově dnešní a minulý svět, východ a západ a svět mužů a žen. Když je chvíle, tak také mezinárodní fotbalík, nebo trocha četby ve stínu stromů. A večer slavnostní večere, včetně slavnostně prostřených stolů, kterou pro nás připravila hotelová škola. Pohybujeme se v kraji, který je proslulý chovem kachen, tudíž se nabízí, že v průběhu celého týdne a i tohoto večera ochutnáme různé místní kachní speciality. Večer uzavře divadelní vystoupení herců z blízkého okolí, které kombinuje prvky z románu s historickými fakty.

Poslední den, na jehož závěr nás čeká rozlučkový večer, sbalit kufř a, jak už jsme si nacvičili cestou sem, noční autobusový přesun na letiště. Poslední hry jsou dohrány, upomínkové předměty a diplomy předány a je tu poslední rozlučková večere. Po ní následuje něco jako mezinárodní diskotéka, v rámci které si znovu střihneme mazurku a přidáme i kachní tanec, jsme přece v kraji kachen, tak se to i samo nabízí. První odjíždějí Francouzi, což se u těch malých neobejde bez slz. Posledních pár písniček a naposledy se vracíme do zámečku. Někdo na chvíli zadřímne, ale většinou jen kontrolujeme, zda máme zabaleno všechno, a ve 2 hodiny vyrážíme temnou nocí na letiště v Toulouse. Čeká nás podobná cesta jako na začátku, jen místo Paříže to bude Amsterdam.

Kolem půl šesté večer už rodiče mohou po týdnu obejmout své děti a naslouchat vodopádu zážitků. Vrátili jsme se všichni, jen jednomu batohu se v Amsterdamu zalíbilo natolik, že do letadla do Vídně nenastoupil.

Unaveni, v tváři opálení, plni různých zážitků, ale spokojeni. Navštívili jsme kraj, kam se většina z nás asi nikdy nepodívá, poznali žáky, z nichž spousta žije jinak než my, odlišný způsob organizace a vnímání času, jiné kultury. Každému pobyt přinesl něco jiného. Tak skončila první část erasmového dobrodružství. Režiséry druhého dějství budeme my, tady v Brně. Tak příští rok v dubnu ve znamení Napoleona u nás :-)

SNAŽTE SE PŘÍRODĚ DÁVAT VÍCE, NEŽ JÍ BERETE, ŘÍKÁ MONIKA ZE STUDENTSKÉHO SPOLKU ACTIVE CITIZENS

Lukáš Vítek

Změna klimatu a přírodní pohromy představují v dnešní době velkou hrozbu, která je ale často opomíjena. Dnes je ale klimatická změna patrnější než kdy předtím. V Austrálii řadí lesní požáry, v USA jsou třeskuté mrazy a Amazonský deštný prales je na pokraji svého života. Mezitím vymírají ohrožené druhy, tají ledovce a oceány jsou znečišťovány plastem.

Mnoho lidí tyto skutečnosti děsí, a tak se rozhodnou zakročít. Avšak spousta z nich nabude dojmu, že naši planetu nedokážou zachránit sami, a proto to vzdají bez boje. Podle nich má totiž aktivní pomoc jedince na klima nulový dopad. Občas to ale není pouze o tom, jak moc se snažíte přírodě pomoci vy, ale i o tom, kolik lidí ze svého okolí dokážete svými slovy a činy inspirovat k tomu, aby se k vám v boji proti klimatické změně přidali.

Na Slovaňáku v posledních letech začal působit studentský spolek Active Citizens, který je plný studentů, kteří v boji proti klimatické změně neztrácejí naději. Povzbuzují ostatní k tomu, aby se společně s nimi zapojili do výzev spojených s ochranou přírody, recyklací a omezením plýtvání. Také se zapojují do celostátních akcí jako například Uklidme Česko. Hostem tohoto interview je členka Active Citizens-Monika, která vás podrobněji seznámí s tímto projektem a poskytne vám pohled do jeho zákulisí.

Mohla by ses čtenářům představit a seznámit je s vaším spolkem Active Citizens?

Jsem studentka třetího ročníku na Slovaňáku a zajímá mě životní prostředí. Active Citizens je skupina studentů ze Slovaňáku, kteří chtějí udělat něco dobrého pro planetu. Zaměřujeme se na šíření povědomí ohledně toho, že je nutné jednat.

Náš projekt začal v loňském školním roce. Každé úterý jsme se ráno scházeli v ateliéru. Snídali jsme spolu veganská jídla a popíjeli Fairtrade čaj. Během toho jsme vytvářeli různé projekty, které pomohly informovat veřejnost o klimatické krizi. Nyní už se tak pravidelně nesetkáváme. Ale příležitostně se setkáváme na akcích jako například Uklidme Česko nebo Férová snídaně.

Co tě společně s ostatními členy vaší organizace inspirovalo k založení Active Citizens?

Jak už jsem zmiňovala, bylo to kvůli klimatické změně. Chtěli jsme pro planetu udělat něco dobrého a motivovat ostatní k tomu, aby jim environmentální problémy nebyly lhostejné.

Já sama jsem se rozhodla přidat k Active Citizens, protože mě velmi zajímá životní prostředí. K Active Citizens se přidali i moji přátelé, a tím pádem jsem to viděla i jako příležitost strávit s nimi čas a zároveň při tom dělat něco prospěšného a produktivního.

Mám ve svém okolí lidi, kteří by byli ochotni pomoci životnímu prostředí, ale neví, jak na to, nebo se jim do toho nechce. Poradila bys takovým lidem pár způsobů, kterými by mohli nenuceně změnit svůj životní styl a prokázat tak službu životnímu prostředí?

Třídění odpadu je samozřejmě to nejmenší, co člověk může udělat. Koneckonců, ty odpadky stejně vyhodíme. Vyhodnotit, kam odpad patří, a vyhodit ho do příslušného koše vyžaduje minimální námahu.

Hlavní je ale vyprodukovat odpadu pokud možno co nejméně. Něco takového je ale v dnešní době velmi obtížné. Neprodukovat žádný odpad je prakticky nemožné, a tak se můžeme snažit náš výdej aspoň snížit na minimum. Například můžete při nákupu používat své vlastní tašky na více použití. Ovšem nejšetrnější by bylo nakupovat v bezbalových obchodech. Myslím si, že takových se v dnešní době najde spousta.

Toto jsou dle mého názoru ty správné první kroky k životnímu stylu, který je šetrnější k přírodě. Implementovat je do vašeho každodenního života podle mě není až tak obtížné.

Na konci loňského školního roku jste ve Slovaňáckém parku uspořádali klima festival, kde panovala velice

příjemná a přátelská atmosféra. Plánujete v budoucnu pořádat akce podobného ražení?

Ano, to bychom moc rádi. Bohužel, většina členů Active Citizens bude příští rok maturovat nebo budou ve třetím ročníku, a tím pádem budou mít plné ruce práce s ročníkovou prací. Věřím, že pokud se k nám přidají i studenti z nižších ročníků, podobné akce budou moci dále vznikat.

Kdyby se někdo z řad studentů chtěl k vaší organizaci přidat, co by pro to musel udělat?

Není na tom nic těžkého. Stačí kontaktovat kohokoliv z členů Active Citizens nebo nás oslovit přímo přes náš instagramový účet @activecitizens_gsn. Z řad profesorů se samozřejmě mohou obrátit na pana profesora Vozáka, který Active Citizens zastupuje. Hodně nám pomáhá a je vždy rád za každého nového člena týmu, stejně jako my.

Je ještě něco, co bys chtěla vzkázat studentům Slovaňáku?

Snažte se přírodě dávat víc, než jí berete. Ovšem ne odpadky, ty jí nedávejte! V neposlední řadě nezapomeňte svou rodinu a přátele vzdělávat o klimatické krizi!

POVÍDKA

ŽLUTÁ HOLÍNKA

J. Kašpárková, 1.C

Byl to takový normální den. Čtvrtek, pokud si vzpomínám dobře. Sled nedávných událostí vyvrcholil právě v tento klidný a poměrně slunečný den nad Waddelovými apartmány v odlehlejší části města. Nechte mě vše vysvětlit.

Kvůli práci mých rodičů jsme museli dát navždy sbohem našim úžasným životům v malebné vesničce Lavenham a odfrčeli stovky kilometrů na sever do Glasgow. Všichni známi nám to přáli a sousedky neustále švitořily: „Téda, pan Forsberg (můj otec) dostal pracovní místo až v Glasgow! A jeho paní nabídli pozici uklízečky v té samé firmě. To je ale štěstí!“ Mně se samozřejmě nikam nechtělo. Bylo mi čerstvě patnáct a konečně jsem si na střední našel kamarády. Nikdy jsem nebyl sám se sebou více spokojený a oni mi všechno zničili. Ach jo. Bezmocně jsem seděl v autě a sledoval, jak za oknem mjíjí pouliční lampy a cedule obchodů. V Lavenhamu jsme měli menší útulný rodinný domek po babičce, ale v Glasgow auto zastavilo před zašedlou ošuntělou bytovkou. Na štítu visela cedule s nápisem: Waddelovy apartmány. Byla to ta nejošklivější budova, co jsem za svůj dosavadní život spatřil. Nechápatě jsem se podíval na rodiče. „Víš,“ začala mamka, „toto není Lavenham a ceny jsou tu trochu vyšší.“ „Budeme tu bydlet, než se postavíme na nohy. Uvidíš, zvykneš si,“ zakončil otec. Převrátil jsem oči, jak nejnápadněji jsem uměl, a chopil se kufrů.

Jelikož byly letní prázdniny, trčel jsem ve stíněném a ponurém bytě a pomáhal mámě se vybalit. Otec byl v práci, abychom se na nohy postavili co nejdřív. Nudil jsem se. Všechno už jsme měli vybalené a na svých místech. Seděli jsme u stolu s hrnky teplého čaje v rukou. Už jsem to viděl na další den prosezený v mém pokoji, když vtom mamku napadl ten nejhorší nápad ze všech. Před naším domem bylo totiž malé dětské hřiště s houpačkami a pískovištěm. Přes týden se tam sotva někdo mihnul, ale jak začaly prázdniny, budil jsem se každé ráno výskáním a pištěním dětí z okolních domů a bytů. I teď v poledne jich tam bylo přes deset. „Poslyš, Reijo,“ vytrhla mě z myšlenek mamka. „Nelíbí se mi, že tu celé dny jen tak sedíš.“ Tušil jsem, kam svými slovy míří a v sebeobraně jsem vykřikl: „Pomáhám ti zařídit byt!“ „Ale, prosím tě, vždyť je to tu už tři dny hotové,“ mávla rukou. Zahleděl jsem se kamsi do země. „Nebylo by fajn jít ven? Co kdybys šel na hřiště za dětmi?“ řekla a já na ní vykulil oči. „Přece si chceš najít nějaké kamarády, ne?“ dodala. „Mami, jsou to předškoláci,“ zaúpěl jsem naposledy, ale předem jsem věděl, že

odmlouvat mámě nemá nejmenší smysl. „Jen utíkej! Čerstvý vzduch ti prospěje.“ ukončila diskusi.

Seděl jsem potupně na houpačce a koukal na své žluté tenisky. Kolem pobíhaly děti. Podíval jsem se toužebně k oknu našeho bytu. Mamka mě s úsměvem pozorovala a zamávala mi. Odvrátil jsem pohled a natáhl si přes hlavu kapuci od mikiny. „Ahoj!“ písklo mi znenadání u ucha. Vzhlédl jsem a spatřil před sebou menší zrzavou pihatou holku v zelené bundě, modré sukni a žlutých holínkách. „Ehm...Ahoj?“ odpověděl jsem zaraženě. Přemýšlel jsem, co mi chce. „Chceš vidět hvězdu?“ zeptala se vysokým hláskem. Než jsem stačil zareagovat, vyskočila, celá se přetočila a dopadla na nohy. „Dobrý,“ musel jsem uznat, páč jsem sám nikdy nebyl schopen něco takového udělat. Dívka se na mě zakřenila a odhalila několik chybějících mléčných zubů. Mohlo jí být maximálně šest let. Natáhla ke mně ruku. „Jsem Tamara,“ usmála se. Chvilku jsem na ni koukal. „Já jsem Reijo,“ potřásl jsem jí rukou. Mé neobvyklé jméno ji rozesmálo. Byla docela roztomilá, a tak jsem se také úsměvu nemohl ubránit. Nevědomky jsem sklouzl očima k našemu oknu. Doširoka vysmátá mamka mi ukazovala dva zdvižené palce. Zašklebil jsem se na ni, ale asi to ze čtvrtého patra neviděla. „Ty tam bydlíš?“ zeptala se Tamara a ukázala na naše okno. Po kladné odpovědi k mému překvapení radostně vyskočila. „To jsme sousedi! Já s maminkou bydlíme nad vámi!“ výskala a zamávala si s mojí mamkou. „No, tak to se teď už asi nezbavím,“ usmál jsem se.

A měl jsem pravdu. Celý zbytek dopoledne jsme si povídali, Tamara sem tam předvedla další hvězdu, a dokonce mě ji chtěla naučit. Naštěstí to se mnou vzdala ještě dřív, než se někdo zranil. Bylo mi s ní překvapivě dobře. Jako bych si hrál s mladší sestrou, kterou jsem nikdy neměl. Po obědě jsem si nemohl pomoci, a jakmile jsem ji na hřišti uviděl, bral jsem schody z bytu po čtyřech. V podvečer jsme si dali slib na malíček, že budeme kamarádi.

Matka Tamary byla ovdovělá žena ve středním věku a byla upřímně ráda, že s její dcerkou někdo tráví čas. Dny s Tamarou ubíhaly mnohem rychleji. Tu jsme byli na hřišti, tu jsem její mamince pomáhal s úklidem v bytě anebo jsme pobíhali mezi paneláky a domy. Byly to dny plné radosti, které mě naučily mít Glasgow rád. Tamara byla snad ta nejveselejší dívka, kterou jsem kdy potkal. Jako by nikdy nepoznala nudu nebo únavu. Nejvíce ji bavilo, když jsem si ji posadil na ramena a pobíhal s ní mezi stromy. Každý den jsme se scházeli právě u houpaček, kde jsme se poprvé potkali.

Před bytovkou nepřetržitě parkoval tmavě modrý ford. Později jsem zjistil, že v něm jezdí sousedka z druhého patra, paní Keilová. To vám byla taková důchodkyně s věčně svraštělým čelem a koutky úst dolů. Na každého se dokázala jenom škaředit, a když jsme u ní s Tamarou zaklepali, že jí pomůžeme třeba s mytím oken, zabouchla nám dveře před nosem. Z jejího bytu šel skoro pořád divný zápach. Myslím, že prostě neměla ráda děti. Často jsem se střetl s jejím pohledem v okně. S pozoruhodnou záští sledovala dětské hřiště. Každý den v týdnu. Z jejích očí mě mrazilo. Jako by mi na záda sahala mrtvola. Brr.

Jednou, když už jsem se obouval, že půjdu na hřiště, mě mamka zastavila. Že už za chvíli začne škola a že musíme jet do města koupit školní uniformu. Sice se mi nechtělo, ale nemínil jsem mamce dělat problémy. Však půjdu ven později. Město bylo stejně ponuré jako naše bytovka. Snažil jsem se to nevnímat. Jak je možné, že jsem si dřív nevšiml, že jsou naše školní uniformy tak děsně nudné! Močálová zeleň saka se na těle mdle přelévá do stejné nudy šedých kalhot. Alespoň můžu nosit svoje žluté tenisky. S uniformou na sobě vypadaly jako dvě rozsvícené lucerny na mých chodidlech.

Přišli jsme, nakoupili a už zase seděli v autě na zpáteční cestě. Asi se mi to jen zdálo, ale jako by se ještě více zatáhlo. Měl jsem divný pocit. Naléhavé myšlenky jsem zapudil, přece si nebudu kazit náladu počasím. Mamka vzala věci nahoru a já běžel rovnou na hřiště. Včera jsem Tamaře slíbil, že jí zapletu copy. Ne že bych to uměl, ale moje divné zauzlenice - kterým říkám copy - se jí bůhvíproč líbily. Sedl jsem si na houpačku a čekal. Déle než obvykle. Čekal dlouho. Padl večer a já stále seděl na houpačce. Třeba je nemocná, uklidňoval jsem se. Mamka mě z okna zavolala na večeři. Aniž bych si to uvědomil, pokračoval jsem po schodišti až do pátého patra před dveře číslo 502. Zazvonil jsem, jen abych

se setkal s ustaraným obličejem Tamařiny matky. „Reijo!“ vrhla se ke mně, ale takřka ihned zkoprněla. Zmateně jsem se na ni podíval. „Tamara,“ začala ztěžka, „není s tebou?“

Mamku už nebavilo čekat. Ještě s vařečkou v ruce se vydala po schodech nahoru. Věděla, kde budu. Jak byla překvapená, když vešla do odemčeného bytu a spatřila mě v objetí s plačící ženou. Hladil jsem ji po zádech a sám se snažil zpracovat to, co mi řekla. Tamara zmizela.

Až se její máma vyplakala, sešla k nám do bytu a povečeřela s námi. Nato moje mamka zavolala policii, kde jí však oznámili, že aby mohl být člověk prohlášen za nezvěstného, musí od jeho zmizení uplynout nejméně 24 hodin. Tamařina maminka propukla v další vlnu pláče. Mamka ji utěšovala, já umyl nádobí a šel do pokoje. Srdce mi tlouklo jako splašené. Jak jako zmizela?! Ten večer nikdo z nás tří nemohl usnout.

Zbytek týdne jsem proseděl ve svém pokoji. Sžíralo mě svědomí a nebyl jsem schopen myslet na nic jiného než na malou sestřičku. Ta bezmoc mě rozčilovala. Jediné, co jsem mohl dělat, bylo sedět a čekat.

Všechno se tváří, že je normální. Děti si hrají na hřišti, kde jsem už přes týden nebyl. Tamařina maminka před pár dny prodělala menší infarkt, takže je v nemocnici. Byt staré Keilové pořád smrdí. Moje maminka se na mě usmívá, ale ví, že tohle není normální. O Tamařině zmizení nejsou žádné nové zprávy a já sedím v pokoji vedle hromady vytištěných letáků „Hledá se:“ a jsem zoufalý. S tátou už jsem dlouho nemluvil. Domů se vrací, když už spím, a ráno brzy odchází.

Už to bude 10 dní. Ano, dělám si čárky. A jsem z toho na prášky. Den po tom, co Tamara zmizela, tu byla policie. Zeptali se mě na pár otázek ohledně našeho vztahu, ale od té doby s ničím nehnu a na nic nepřišli. Několik dalších hodin bych se ještě utápěl v beznaději, kdyby nám v půl jedenácté dopoledne někdo nezaklepal na dveře. Až jsem se lekl, když jsem kukátkem zahlédl starou Keilovou našťavaně podupávat přede dveřmi. Houkl jsem na mamku, a i když se netvářila šťastně, řekla mi, ať sousedce otevřu. Pozdravil jsem, ale asi jí to přišlo moc mdlé, takže mě probodla hnusným pohledem. Smrděla stejně příšerně jako její byt. Znechuceně jsme hleděli jeden na druhého, dokud nepřišla mamka se slovy: „Dobrý den, paní Keilová, copak se stalo?“ Stará Keilová se nejprve urazila, jak jí může moje mamka přát dobrý den, když je venku tak hnusně. Měl jsem ukrutnou chuť zavřít dveře, ale mamka do mě nenápadně koplá, abych se choval slušně. Pořád jsme byli v domě relativně noví. Keilová ze sebe se spoustou nepřímých urážek vysoukala, že se jí ucpal záchod, že neví, co s tím má dělat, ale že to určitě není na instalatéra. „To abych za to ještě platila,“ mlaskla dotčeně. Že když je tu mužskej, musí jí pomoci.

Těmi dveřmi jsem chtěl prásknout tak, aby jí to ucvaklo nos. To byla tak odporná ženská a její způsob vyjadřování se zdál až nadpozemsky sobecký. Avšak z pohledu mojí mamky jsem usoudil, že nemám na výběr. „Však ti to dlouho nezabere,“ opáčila Keilová. Vzal jsem náš zvon do záchodu a vydal se po schodech dolů. Zaslechl jsem, jak ji mamka zatím pozvala na čaj.

Byt byl odemčený. Ovanul mě tmavozelený oblak smradu. Co to mohlo kčertu být?! Šel jsem raději hned do koupelny, kde byl vzduch kupodivu dýchatelnější. Se zvonem jsem byl za chvíli hotový. Vešel jsem zpět do bytu a konečně si ho prohlédl. Byl starý, zahnědlý, sem tam na zdi plíseň. Okna byla zatažená žaluziemi a myslím, že jsem v rohu zahlédl krysí bobky. „Sakra!“ zaklel jsem nad čpějícím vzduchem, který se mi vedral do chřípí nosu. Musí tady někde mít nějaký osvěžovač vzduchu nebo něco takového. Víím, že bych neměl, ale vrhnul jsem se k její skříni v koupelně. Vydával jsem jednu plastovou nádobu za druhou. Samý chemikálie. Na to, kolik tu měla lahví SAVA a granulí hydroxidu sodného, její odpady žrala plíseň. Najednou mi pod ruku přišlo něco žlutého a gumového. Jakmile jsem to vytáhl na světlo, srdce mi vynechalo pár úderů. Byla to žlutá holínka. Sesunul jsem se na zem a jen odevzdaně zíral na kus gumy před sebou. Nemohl jsem ani mluvit, jak jsem byl v šoku. „T-tam-maró,“ dostal jsem ze sebe. Byla to její holínka. Stoprocentně. Ze špičky na mě koukal malý motýlek. Viděl jsem na vlastní oči, jak ho tam kreslila. Co tady dělá?! Tok mých myšlenek přerušilo hlasité zavržení vchodových dveří od bytu. Lekl jsem se a ihned všechno nacpal zpátky do skříňky. Popadl jsem zvon, a když už jsem chtěl sáhnout na kliku od dveří, stará Keilová je otevřela. Pohledem mě sjela od hlavy až k patě. Ohrnula svůj křivý nos. Podívala se k záchodu, a když viděla, že jsem skončil, pobídla mě, ať už vypadnu. Ani mě nemusela přemlouvát. Letěl jsem jako splašený, srdce až někde v krku. Zabouchl jsem se v pokoji a schoulil se do rohu na posteli. Snažil jsem se utídnout své myšlenky a zklidnit tlukot mého srdce. Uvědomil jsem si, čeho jsem byl svědkem. Zpočátku jsem svým očím odmítal uvěřit, ale po několika minutách, kdy jsem vyloučil všechna jiná možná vysvětlení, jsem došel k závěru. Za zmizení Tamary může Keilová!

Netušil jsem však, co mám se svým podezřením dělat. Mámě to říkat nebudu, myslím, že by mi nevěřila a místo na policii by se mnou šla k psychologovi. Že já blbec jsem nechal jediný důkaz v tom prokletém bytě! Musím se tam vrátit. Ale jak? Musím Keilovou dostat z bytu na tak dlouho, abych se vplížil do koupelny a sebral tu botu. Třeba najdu i něco jiného, co by ji spojovalo s Tamarou. Jako plamen se ve mně rozhořela naděje, že je Tamara v pořádku. Vtom mě něco napadlo.

Další den, ve čtvrtek, jsem už měl vše promyšlené a naplánované. Jakmile budu mít hmatatelný důkaz,

zavolám policii a ta Tamaru vypátrá. Lehčí to být nemůže, ne? Snědl jsem snídani, rozloučil se s mamkou a vyšel před barák. Rozhlédl jsem se po řadě zaparkovaných aut. Můj zrak spočinul na naleštěné kapotě tmavě modrého forda. „Bingo,“ zašeptal jsem a vzal do ruky kámen.

„Co chceš, spratku?“ pootevřela Keilová dveře tak málo, abych viděl jen její vzteklost žilku na čele. „Slečno Keilová,“ začal jsem naléhavě, a abych svým slovům dodal na váze, mával jsem rukama jako moje mamka, když uvidí myš. Keilová zvedla obočí. „Vaše auto. Někdo ho vykradl!“ „Cože!?“ „Přesně tak! Byl jsem před domem, když utíkal od rozbitého okénka!“ panikařil jsem a ona mi to baštila. „N-nechala jsem tam kabelku!“ odstrčila mě, a jak nejrychleji to ve svém věku uměla, pustila se po schodišti dolů ve svých růžových pantoflích. „Hlavně hned zavolejte policajty!“ zavolaal jsem ještě za ní, než mi zmizela z dohledu úplně. „Mám tě!“ zaradoval jsem se. Sežrala mi to i s navijákem! Neměl jsem času nazbyt, a jelikož na chodbě nikdo jiný nebyl, vzkouzl jsem dovnitř. Jakmile jsem zase ucítil ten kyselý zápach, rozbušilo se mi srdce. V bytě bylo opět temno a já se neodvážil rozsvítit. Šel jsem rovnou do koupelny a třesoucíma rukama otevřel skříňku. Byly tam. Obě dvě malé žluté holínky. Oddechl jsem si. Stál jsem u vchodových dveří s holínkami v ruce, jednou nohou na chodbě, ale zastavil jsem se a dal prostor děsivé myšlence, která mi hlodala v mozku už od chvíle, kdy jsem tu byl poprvé. Když jsem v bytě divně sousedky objevil boty zmizelé holčičky, co když tu najdu ještě něco dalšího? Musel jsem to zkusit. Jen se porozhlédnu okolo, říkal jsem si. Však už určitě volá na policii. A než sem přijedou, budu dávno pryč. Vrátil jsem se tedy do bytu. Fantazie mi běžela na plné obrátky, a i když jsem se tu docela bál, zvědavost mě přemohla. Začal jsem s průzkumem. Pořád jsem si opakoval, že mi dochází čas. V ložnici jsem přešel po mokvavém koberci ke skříni, ale měla tam jen samé staré hadry a jiné ženské serepetičky. V obýváku jsem také nic nenašel, takže mi zbývala jenom kuchyň. Dveře do ní byly na rozdíl od všech ostatních zavřené. Jestli jsem si myslel, že to v bytě smrdí, pak v kuchyni měla instalovanou plynovou komoru. Z hnilobného zápachu se mi chtělo zvracet. Sebral jsem odvalu a i přes masakr mých čichových buněk se vypravil k domnělému zdroji toho puchu. Stanul jsem nad malým bílým mrazákem, který stál vedle kuchyňské linky. Sundal jsem z něj zašlý kávovar a letáky o zahradničení. Byl jsem si na sto procent jistý, že jí tam už nějaký ten pátek tleje nějaké nezpracované maso. Asi má tak otupené smysly stáším, že o tom neví. Povzdechl jsem si a otevřel mrazák.

Očekával jsem všechno, jen ne tohle. To, co jsem spatřil, překonalo i mé nejtemnější a nejzvrhlejší fantazie, které jsem spolu s průzkumem tohoto bytu měl. Viděl jsem kusy. Kusy těl! Na hromadě naházené krvavé cáry rukou, nohou a i všeho dalšího...

Z koncentrovaného zápachu se mi zatočila hlava a já se zhroutil na kolena. Vytřeštěně jsem zíral na mrazák, neschopen pohybu. Žaludek jsem měl vzhůru nohama a srdce mi chtělo vyskočit z hrudi. Jako bych se chtěl přesvědčit, že nejde jen o noční můru, jsem nahlédl přes okraj ještě jednou. Pohledem jsem zavadil o velký chuchvalec rudých vlasů. Vyjekl jsem a sedl si na paty. Zíral jsem se na holínky ve svých roztřesených rukou. V hlavě mi hrůzou pulzovalo jedině: Proč?

Za mou hlavou se ozvalo cvaknutí. Opět jsem vyjekl a otočil se. Pár centimetrů od mého čela se leskla kovová hlaveň revolveru. Na jejím konci byla suchá a stará paže s povislou kůží, která patřila...

„Takže si to viděl?“ pronesla stará Keilová s jiskrou v očích. Proč se vrátila tak brzy?! Měl jsem přece čas. Celý jsem se klepal strachy. Chtěl jsem volat o pomoc, něco říct, cokoli, ale můj hlas selhal spolu s mou nadějí, že ještě někdy spatřím Tamaru. V očích se mi zaleskly slzy. „Musím ocenit tvou snahu,“ řekla ledově klidným hlasem, „ale ten ford byl pana Reelse odnaproti.“ V ten moment ve mně hrklo. T-to nebylo

správný auto!?” „Je to můj známý a oba zbožňujeme půlnoční modrou, obzvláště na autech,“ dodala jakoby nic, zatímco já si připadal, jako bych byl z želatiny. Prosebně jsem hleděl do jejich vyrovnaných očí. Tohle bylo poprvé, kdy se nemračila. „Ale kazíš mi plány, abys věděl.“ Nasucho jsem polkl. „Chtěla jsem se odstěhovat, než si někdo něčeho všimne. Mám vyhlídnutý menší rodinný domek hodně na jihu,“ povídala a u toho pohupovala pistolí. I když byla seschlá důchodkyně, šel z ní neskutečný strach. „Bude tam teplo a nebudu mít žádné otravné sousedy.“ To poslední slovo procedila skrz zuby. Na čele mi vyrazil studený pot. „Jó, v Lavenhamu bude všechno jiné,“ povzdechla zasněně. Před očima jsem měl mžitky a po zádech mi tančil mráz. „A ty teď budeš muset jet se mnou!“ namířila mi hlaveň na čelo. Marně jsem v jejím obličejí hledal soucit. S mokřými tvářemi jsem sklonil hlavu a své dvě žluté holínky si přitiskl k hrudi. Slyšel jsem zatáhnutí za kohout a otočení válce revolveru. Zavřel jsem oči.

Jak jsem již zmínil, pro všechny ostatní to byl takový normální den. Až na to, že pro mě byl ten poslední...

POVÍDKA

JMENUJI SE IRIS

Eliška Šlancarová, 4.A

„Jeden velký popcorn, prosím,“ dožadoval se pozornosti pubertou přeskakující hlas. Když se Iris otočila, uviděla za sebou mladíka s tváří pokrytou akné, který se držel za ruku s dívkou s výraznými modrými stíny. „Popcorn už se neprodává,“ odpověděla mu Iris, aniž by přerušila svoji práci. „Tak teda aspoň kolu?“ nenechal se odradit mladík. „Občerstvení už má dnes zavřeno, chlapče,“ řekla o trochu důrazněji Iris a demonstrativně na něj zamávala hadrem, který držela v ruce, „já tu jen uklízím.“ Teprve potom se mladý pár za doprovodu nespokojeného mrmlání otočil a odešel. Iris si povzdechla a vrátila se k utírání baru s občerstvením. Dveře sálu č. 5 se mezitím otevřely a vestibulem začal směřem ven proudit dav lidí, kteří nadšeně rozebírali své zážitky z nejnovějšího kasovního trháku. Celá místnost se zničehonic zaplnila útržky rozhovorů, smíchem a duněním desítek podpatků na kamenné podlaze kina. A pak, když se za posledním návštěvníkem zabouchly dveře, stejně rychle jako prve nastal, byl všechn ten rozruch také pryč. Iris konečně osaměla. Ticho. Překrásné ticho.

Popadla mop a dala se do vytírání vstupní haly, venku za okny poletovaly buclaté sněhové vločky a lepily se na okna. Autobus, kterým pojedou domů, bude mít v takovémto počasí nejspíš zase zpoždění. Nejradyji by odhodila mop na zem a teď hned vyrazila zpátky domů. Ideálně už by se ani nikdy nevrátila. Něco takového si však nemohla dovolit. Peníze sice nepotřebovala, ale nejspíš by přitáhla nechtěný zájem sousedů, kdyby celý den jen seděla doma ve svém mrňavém bytečku a sledovala televizi. Ne, další pozornost ostatních nájemníků byla to poslední, co právě teď potřebovala. Úplně stačila ta hrstka drbů, která o ní začala přirozeně kolovat hned, jak se přistěhovala. Nedávno zaslechla Iris na chodbě svoji sousedku, jak o ní mluví s domácí a musela se tomu uchechnout. „Je to alkoholička a zrovna se vrátila z léčebny, ale už zase pije, nedávno jsem ji viděla s láhví vína.“

Svou práci v místním biografu získala hned druhý den po příchodu do města a nenáviděla na ní snad úplně všechno – práci dlouho do noci, ten zápach čisticích prostředků a latexových rukavic, a ze všeho nejvíc samotný ten potupný pocit že celé hodiny tráví uklízením cizího svinčíku. Přesto musela uznat, že ve svém výběru povolání nachází s jistou dávkou cynismu i určitou poetičnost. Od vedení obchodního oddělení firmy na čisticí prostředky se téměř ze dne na den stala někým, kdo s čistidly opravdu denně pracuje. Už po

prvním dni v práci si musela přiznat, že si ta usměvavá žena na billboardech může říkat, co chce, ale jsou věci, které prostě už nevydrhnete.

Bylo okolo páté hodiny ranní a Iris se zrovna snažila dobarvit si své již značně odrostlé vlasy. Z televize jí k tomu hrál aspoň deset let starý pořad o vaření, na stole v kuchyni ležela napůl snědená pizza, kvůli které byl teď celý byt cítit rajčaty a levným sýrem.

Tmavé vlasy a nový krátký sestřih na ní vypadaly nepřírozně. Vlasy nyní neměla delší než po bradu, což jí nehezky zakulacovalo obličej. Jejich tmavě hnědý, téměř černý odstín navíc způsoboval, že vypadala bledě a nemocně.

Stýskalo se jí po životě, který vedla dřív, ve svém domě na předměstí, jenž na rozdíl od tohoto kotce nebyl prožraný plísní a nezapáchal jako staré ponožky. A co je ještě horší, byla nyní odkázaná výhradně na instantní kávu, která chutnala, jako by ji vymyslel někdo, kdo v životě kávu nepil, ba snad ani neviděl na obrázku. Když se nad tím zamyslí, celý její současný život vlastně trochu připomínal instantní kávu – slabý a nechutný odvar toho, jak žila dříve. Instantní život.

Avšak za svůj osud si holt mohla jedinej sama Iris. Kdyby neudělala tak hloupou chybu, jako by snad byla nějaký zelenáč. Nikdo ji neměl vidět. Jenže to děcko tam prostě najednou bylo, stálo ve dveřích do pokoje a hledělo přímo na ni. Jiné řešení jí nezbývalo. Během dalších dvaceti minut posbírala všechno nejdůležitější, vybrala si peníze v nejbližším bankomatu a zmizela. A teď... teď už měsíc trčela tady mezi všemi těmi

ztroskotanci, k nimž se podle všeho nyní také počítala.

Rodina, která žila v bytě nad tím jejím, měla dvě malá děvčata. Dokázala dupat jako stádo slonů, občas se jí dokonce zdálo, že vidí ze stropu odpadávat kousíčky barvy. Bože, jak jí teď chyběli její staří sousedi, jak jí teď chyběl její starý život. Dokonce i Peter.

Peter. Peter. Peter.

A ten jeho zvědavý malý skrček, který jí zničil život.

Iris stála na zastávce a čekala na autobus do práce. Setmělo se už před víc než hodinou a tma společně s padajícím sněhem vytvářela všude kolem zdánlivě neprostupnou bílou zeď.

Tehdy ráno také sněžilo.

Iris stála u okna v kuchyni a čekala, až se jí ohřeje voda na čaj. Hleděla ven k domu sousedů, kde zrovna Peterova manželka nakládala do auta jejich nejmladší dítě. To se vzpouzelo a ječelo. Jejich nejstarší dcera už seděla v autě, ale na poslední chvíli se ještě vracela do domu pro učebnici. Prostřední dítě přišlo ke své matce a začalo jí něco zapáleně vykládat. V tu chvíli se však Iris musela od okna odtrhnout, protože konvice s vodou už na ni začala zběsile pískat. Když se k oknu vrátila, viděla už jen, jak jejich sedan opouští příjezdovou cestu. Netušila však, že prostřední dítě, drobné copaté děvče, do auta toho rána nikdy nenastoupilo.

Vzduch v Irisině bytě byl těžký a zatuchlý, ať se snažila větrat sebevíc. Občas měla pocit, že se jí musí každou chvíli zadusit. Řekni, Petere, takový to byl pocit, když si ležel na koberci v obývacím pokoji a snažil se nadechnout? Nebo to snad bylo v kuchyni?

V koupelně? Iris tehdy nemohla zůstat, aby se pokochala.

Původně měla v plánu vyzkoušet něco nového a pořídit Peterovi krém na ruce s trochou dimethylrtuti – mohlo by trvat i týdny, než by se projevil byt jen první příznaky otravy, a smrt by přišla za dost dlouhou dobu na to, aby si ji s jejím smrtelně dobrým domácím krémem nikdo nespojil. Navíc by ho ještě před Peterovou smrtí jistě stihla z domu odklidit během jedné ze sousedských schůzek, pořádaných tou jeho milou ženuškou. Bohužel, látky potřebné na výrobu dimethylrtuti by se nedaly zrovna snadno přehlédnout, dokonce ani na seznamu dodávek pro jednu z největších továren na výrobu čisticích prostředků. Také by hrozilo, že se jejím dárkem otráví i někdo jiný, a to nebyl její záměr. Opravdu by si vyčítala, kdyby se kvůli ní otrávil i jejich pes.

Právě proto se musela nakonec uchýlit ke staré dobré, i když o něco méně sofistikované, a o dost riskantnější variantě – amygdalinu. Hořce páchnoucí kapalinu, jejíž

aroma zakryla ve svém vyhlášeném receptu na muffiny řádnou dávkou cukru a vanilkového extraktu. Tahle dobrůtka se však nepromění v celulitidu na stehnech, ne, amygdalin se v žaludku člověka působením trávících šťáv rozkládá na kyanovodík. Teprve ten nakonec způsobí, že se oběť udusí.

Výraznou výhodou amygdalinu je potom fakt, že ho s trochou umu lze extrahovat z docela běžných věcí, jako jsou hořké mandle nebo ovocné pecky.

Vždycky předtím to fungovalo brilantně. Třeba tehdy, když otrávil starší sestru nebo o něco později, kdy už měla plné zuby svého manžela. Se sestrou to nebylo nic osobního, Iris si jen byla jistá, že by s její polovinou dědictví zvládla naložit o něco lépe. A taky, že ano. Koupila si pěkný byt v centru města, pořídila si kočku a nějakou dobu tak byla šťastná. Pak však potkala svého budoucího manžela a naivně si myslela, že s ním bude její život ještě o něco lepší. Jenže on byl tak nudný a konvenční. Pokaždé, když chtěla vyrazit za něčím novým a zajímavým, jako by se z něj stala olověná koule na jejím kotníku, která jí bránila se za tou příležitostí rozběhnout. A tak zabila i jeho. Díky životní pojistce se navíc mohla přestěhovat do svého milého domečku na předměstí. Tam začala pracovat pro prodejce čisticích prostředků, což jí poskytovalo dostatek prostředků i volného času na realizaci svých koníčků a zálib. Vše bylo konečně zase takové, jaké si to představovala. A pak ji Peter a ten jeho mrňavý spratek připravili o všechno. Nejdřív jí Peter přešel svým nechutně velkým džípem její milovanou kočičku a nakonec kvůli němu skončila tady, v bytě, v němž to smrdí zatuchlinou, a v práci, kde po večerech seškrabává zaschlé žvýkačky z koberců nebo vytírá vyliitou kolu.

Po cestě z práce zatoužila Iris po něčem sladkém na zub, a tak se zastavila v místní večerce. Chvilí nerozhodně hleděla do regálu se sladkostmi, než si do košíku naházela od každého něco. Proč by si teď taky měla hlídat figuru, že? Naopak není na škodu, když se její ostré rysy schovají pod trochu tuku. V obchodě se topilo a ona cítila, jak jí pod vrstvami zimního oblečení začíná po zádech stékat pot. Z reproduktorů u stropu vyhrával nějaký přihlouplý popík a Iris měla chuť jít a vypojit je ze zásuvky. Přesto se směrem k pokladně jen pomalu loudala. Venku fučelo a chumelilo, proto si chtěla užít ještě chvíli v zátíší, než bude muset vyrazit na zastávku. Zastavila se u regálu s časopisy a bez většího zájmu některé z nich prolistovala. Z titulních stránek na ni křičely nadpisy o milostných pletkách filmových hvězd, osvědčené rady na rychlé hubnutí nebo recepty na zdravé mlsání. Taková snůška keců. Potom však jeden z časopisů otočila a srdce se jí poplašeně rozbušilo. Ze zadní strany na ni hleděla její vlastní tvář. Hned pod fotografií stálo velkým písmem:

POMOZTE NÁM JI NAJÍT. Odhodila časopis zpět do regálu, jako by ji popálil. Byl to záběr z bezpečnostní kamery někde na nádraží, už měla na obrázku tmavé

vlasý, takže pocházet z doby, kdy již byla na útěku.

Musí odsud vypadnout. Musí hned vypadnout.

Košík se sladkostmi nechala ležet vedle stojanu na zemi a spěšně opustila obchod.

Na zastávku dorazila příliš brzy, a než se k ní přes závěje autobus konečně prodral, byla zmrzlá na kost. Když nastupovala, nechala si kapuci staženou do tváře a snažila se vyhybat pohledem řidiči i ostatním cestujícím. S povzdechem se svalila na sedačku v zadní části vozu a marně se snažila zahřát si zkrchlé prsty.

Teprve chvíli předtím, než měl autobus dorazit na její zastávku, si všimla, jak jí mladík na protější sedačce zkoumavě pozoruje. Raději místo, kde normálně vystupovala, přešla a vystoupila až o dvě zastávky dál. Opatrnosti není nikdy nazbyt.

Když konečně dorazila do svého zatuchlého bytečku, netoužila po ničem jiném než po horké sprše a pořádném hrnku zeleného čaje s citrónem. Ani jedno z toho si však neměla čas dopřát. Rychle posbírala tu hromádku věcí, se kterými před měsícem dorazila, a nastrkala ji do tašky. Se skládáním a tříděním se neobtěžovala.

Zběžně prošla byt, aby se ujistila, že si nic důležitého nezapomněla, a před odchodem si nacpala pod bundu ještě jeden svetr, na hlavu si narazila tlustou pletenou čepici. Sadu klíčů, u nichž většinou ani nevěděla, co vlastně odemykají, zalepila společně s penězi za nájem do obálky, tu cestou hodila domáci do schránky.

Svižným tempem vyrazila k vlakovému nádraží. Cesta pěšky zabrala kolem čtyřiceti minut a takto uprostřed noci jí každý stín připomínal nežádoucího pozorovatele. Další jízdu autobusem však už nechtěla riskovat.

Na nádraží dorazila celá zmrzlá a zadýchaná, ale ani na okamžik se nezastavila a zamířila k pokladně koupit si lístek. Když jí ho pokladní podávala, zamyšleně si ji prohlížela. Ale možná ten podezřívavý výraz byl pouze dílem paranoie, která kapku po kapce zaplavovala Irisinu mysl. Cítila, jak jí po zádech stékají potůčky potu a košile se jí pod bundou nepříjemně lepí na kůži. Iris se zdálo, jako by se kolem ní celý svět stahoval a bránil jí v pohybu.

Odpotácela se od pokladny do nádražní haly. Tam si našla roh, ze kterého bylo dobře vidět na tabuli s odjezdy a příjezdy. Hodila na zem tašku a začala bojovat se zipem bundy ve snaze osvobodit se z jejího svíravého objetí. Třáslý se jí ruce a dílem toho se jezdec zipu zaseknul sotva v půli cesty. Ještě párkrát s ním zkusila šknout, až to nakonec vzdala a přetáhla si tlustou péřovku přes hlavu.

Jen, co byla konečně dole, tlak na hrudi o trochu povolil a Iris se konečně mohla snáz nadechnout. Se zavřenýma očima se opřela o stěnu a chlad, který sáhal z kamenného obložení, jí příjemně štípal do zad. Snažila se dostat pod kontrolu třes v rukou a zklidnit zběsilý tlukot svého srdce. Nádech. Výdech.

Když oči znovu otevřela, na tabuli už svítil její vlak. Odjíždí za deset minut.

Iris se už znovu s bundou neobtěžovala, nacpala ji jednoduše do tašky a vyrazila na příslušné nástupiště.

Už jen pár metrů ji dělilo od relativního bezpečí vlakového vagónu. Ještě pár kroků.

Když vtom se před ní vynořila postava v modrém. Byl to muž ve středních letech a hleděl na ni se zamračeným výrazem ve tváři. Už, už se kolem něj chtěla protáhnout a nastoupit do vlaku, vtom si však na jeho bundě všimla bílým hůlkovým písmem vyvedeného nápisu „policie“.

Iris udělala ještě pár nejistých kroků, než zastavila přímo před policistou.

„Madam? Budete muset jít se mnou.“

Iris se ocitla na místní policejní stanici. Zavřeli ji do nějaké kanceláře, uvnitř stály dva stoly zavalené papíry a nepohodlný laciný gauč. Na jeho opěradle seděla Iris, celá jako na trní. Museli prý ještě na někoho počkat, nikdo jí však neřekl, o koho šlo, a ona se odmítala vyptávat. Nejspíš se jí snažili zajistit právního zástupce, než začnou s výslechem.

Teprve po cestě sem na ni dolehla tíha uvědomění, že tohle mohou být její poslední hodiny na svobodě. Pokud totiž začnou štourat v její minulosti, jistě tam najdou nejméně jedno nemilé překvapení.

Vstala, přešla po místnosti a zase se posadila. Za chvíli opět vyskočila na nohy. To čekání jí ubíjí.

Pohlédla okýnkem ve dveřích do útroby policejní stanice, všude se to jen hemžilo modrými čapkami a naleštěnými odznaky. Možná, kdyby někoho požádala, že potřebuje nutně na toaletu, pak by se jí třeba povedlo utéct záchodovým okýnkem. Ale ne, to je asi tak druhý nejhorší plán na světě, hned po tom, v němž se prostě pokusí prokličkovat mezi policisty a utéct hlavním vchodem. Kam by asi tak šla? Nemohla by si s sebou vzít tašku s věcmi, byla by bez peněz a vlastně ani netuší, kde přesně se stanice nachází. Ne, i kdyby se jí povedlo prolézt oknem, během pár minut by ji hned zase měli.

Cvaknutí kliky ji probralo z transu a ona vykulila oči překvapením. Tam, na prahu dveří stál její manžel. Manžel, kterého otrávil.

„Margot?“ řekl a hleděl u toho přímo na ni.

„Margot,“ zopakoval. Hlas se mu trochu třásl. „Vypadáš... jinak.“

Iris jen dál stála jako zkoprnělá a nevydala ani hlásku. Měl být mrtvý, měl být přece dávno mrtvý. Jak to, že není mrtvý?

„Jak to, že nejsi mrtvý?“

Měla by být naštvaná, že její plán očividně nevyšel. Měla by mít strach z toho, co se bude dít dál. Proč tedy jediné, co cítí, je úleva?

„Ty nejsi skutečný.“

Cítila, jak se jí třesou kolena. Manžel... ne, ne, jmenuje se Marcus... Marcus udělal krok směrem k ní. Iris chtěla ustoupit, utéct, schoulit se do rohu místnosti a zmizet ze světa. Stála však jen dál na místě a sledovala, jak k ní Marcus přistupuje a opatrně natahuje ruce.

Ve chvíli, kdy se jeho ruce, stále studené z venku, dotkly jejích ramen, celé tělo jí vypovědělo službu.

Padla na kolena a rozplakala se.

sobota 4. března 2023

Deník D

Pohřešovaná Margot Stevensonová znovu nalezena

Před pár týdny otrásla fanoušky krimi série Jmenuji se Iris informace, že světoznámá autorka Margot Stevensonová beze stopy zmizela. To okamžitě rozpoutalo vlnu spekulací, celý svět toužil vědět, co se autorce přihodilo a kde by mohla být. Autorčin manžel, Marcus Stevenson, vypsal odměnu za jakékoli informace, které by mohly být policii nápomocné. Světlo do případu vneslo až její nalezení, které by nebylo možné, nebýt aktivní spoluúčasti veřejnosti. Známa autorka byla objevena v pořádku a podle vyjádření zástupce policie byl její odchod svobodnou volbou.

Kuriózním zjištěním však byla skutečnost, že Stevensonová při rozhovoru s policií uvedla jako své jméno Iris Brownová, což, jak její čtenáři jistě poznali, je jméno protagonistky její nejslavnější knižní série. Policie byla nejdříve k tomuto jejímu vyjádření skeptická, avšak Stevensonová na něm i nadále trvala. Důvodem jejího odchodu byla navíc prý série vražd, které měla spáchat. Tyto zločiny se však odehrály pouze na stránkách jejích románů.

Podle odborníků mohlo u Stevensonové dojít k roztříštění osobnosti vlivem vystavení nadměrnému stresu. Na poslední díl trilogie Jmenuji se Iris čekají fanoušci už déle než čtyři roky a autorka se několikrát vyjádřila, že ji postihl tvůrčí blok a nechce svoji sérii ukončit knihou, se kterou by nebyla stoprocentně spokojená. „Po tom, co vyšla filmová adaptace, se tlak ze strany veřejnosti a filmových tvůrců ještě o něco zvýšil. Lidé chtěli vědět, jak to skončí, a chtěli to vědět hned. Věřím, že právě to může být příčinou jejích psychických problémů,“ vyjádřil se pro Deník D doktor Thomas Erwin, bývalý soudní psychiatr.

Marcus Stevenson skrze média poděkoval veřejnosti za její podporu a přínos při vyšetřování. Dále oznámil, že by se s manželkou rádi na nějaký čas stáhli do ústraní. Margot Stevensonová byla předána do odborné péče v psychiatrickém zařízení.

Byl teplý letní večer a slunce se už chystalo schovat za obzor.

Margot seděla u stolu ve svém pokoji, ošetřovatelka jí právě donesla večeři a snažila se s ní zapříst hovor. Margot jí však téměř nevěnovala pozornost a jen dál s úžasem hleděla na obrazovku svého počítače.

„Já to dokázala,“ řekla nevěřicně. A pak ještě jednou s trochu větším nadšením. „Podívejte, já jsem to dokázala.“

Její trilogie je tak konečně kompletní.

UMĚLÁ INTELIGENCE VE VÝUCE

A. Novotná, 1.X

Roboti nahrazující lidi a veškeré lidstvo se speciálními čipy v mozcích, které plně ovládnou naše vědomí - scénář většiny postapokalyptických filmů o umělé inteligenci. Využití umělé inteligence je v poslední době často diskutovaným tématem. Právě kvůli mainstreamovým filmům, které nám umělou inteligenci představují jako hrozbu, chovají lidé k umělé inteligenci spíše nedůvěru. Realita je ovšem zcela odlišná. Mohla by umělá inteligence pomoci studentům a učitelům? Zeptali jsme se pana učitele Kohuta, který se o toto téma zajímá, na 5 otázek ohledně využití umělé inteligence a pro zajímavost stejné otázky položili i Chatu GPT.

1. Dala by se umělá inteligence využít pro administrativu? Dala by se využít pro opravu a známkování testů?

Příkladů systémů schopných opravovat a hodnotit testy je v dnešní době mnoho. Jedním z nejvyužívanějších je Gradescope, systém využíváný primárně na známkování mnohými školami a univerzitami, mezi nimiž jsou i některé dobře známé jako například Harvard, Princeton, MIT nebo UC Berkeley. Systém je schopen opravit texty jakékoliv délky a formátu. Odpověď zanalyzuje a rozdělí na části (předem zadané člověkem). Ke každé části napíše, jestli je správně či špatně, a udělí příslušný počet bodů. U špatných odpovědí napíše správnou. Systém je navíc schopen rozlišovat i odpovědi, které jsou správné pouze zčásti. Systém navíc nabízí detailní analýzu úspěšnosti.

Další z hojně využívaných systémů je Turnitin, který byl původně navržen pro odhalení plagiátorství. V současné době je využíván 69 % ze 100 nejlepších univerzit na světě, mezi kterými je například Stanford. Mezi školami je ve velkém rozšíření ve Velké Británii. I přestože cílem systému je detekovat plagiátorství, systém je pouze schopen najít shodu. Podobnost a plagiátorství však neznamenají to samé. Je proto potřeba mít na paměti nejenom, že stejně jako všechny takové systémy, i Turnitin má k bezchybnosti ještě daleko, tak ani nenachází plagiátorství, ale pouze podobnost. V současné době je systém navíc schopen poskytovat studentům zpětnou vazbu.

Chat GPT: Ano, AI by se dala využít pro administrativní úkony, jako je opravování a známkování testů a úkolů. Existují již nástroje, které umožňují využití strojového učení k automatickému hodnocení testů a úkolů.

Nicméně, je třeba brát v úvahu, že takové nástroje mají své limity a nejsou schopny poskytnout kompletní a přesné hodnocení ve všech případech. Například některé otázky mohou být více otevřené a vyžadovat

analýzu a interpretaci, což by mohlo být obtížné pro AI.

Dále je třeba si uvědomit, že učitelé nejsou pouze hodnotitelé, ale také mentoři a průvodci svých studentů. Interakce s učitelem je pro studenty velmi důležitá a může přispět k jejich osobnímu růstu. Proto by měla být využití AI pro administrativní úkony vhodně vyvážené s interakcemi mezi učitelem a studenty.

Celkově lze tedy říci, že využití AI pro administrativu by mohlo být užitečné, ale je třeba brát v úvahu jeho limity a zároveň udržovat rovnováhu mezi technologií a lidským faktorem vzdělávání.

M. Kohut: Ano, hlavní smysl této technologie je v zefektivnění práce. Takže věci, které děláme najednou, zvládneme rychleji, ať už jsme kdokoliv. Samozřejmě musíme pracovat s předpokladem, že chceme dané věci dělat jinak – lépe. Že je naším cílem je dělat efektivněji a že chceme trochu vystoupit ze své komfortní zóny a zkusit nové věci. To je nezbytný předpoklad.

V první otázce jsou dvě v podstatě oddělená témata. Známkování je kapitola sama pro sebe, tam vidím obecně velmi malý přínos pro učící proces. Teoreticky ano, AI se dá přizpůsobit tak, že tomu dáme určitá kritéria a ono to ty testy oznámkuje. Mám s tím ale trochu etický problém. Opravování je v podstatě to samé.

Já bych řekl, že nejlepším využitím pro učitele je použít AI jako takový odrazový můstek. Ať už v nápadech do hodiny anebo při opravování psaného textu. Takže moje představa je, že bych tam ten text nasázel, zeptal se na názor AI a to by mi napsalo nějakých pět okruhů, ve kterých bych mohl já sám ten text okomentovat. Nemusel bych s těmi pěti tématy přicházet, AI by to udělalo za mě, ale samotný komentář a známkování by bylo na učiteli.

Myslím si, že mnohem zajímavější využití AI je v tomto případě na straně studenta. Studenti AI mohou využívat ke zlepšování vlastního textu, schopností a vyjadřování sebe sama. V současné situaci studenti něco vyprodukují, esej nebo text, a musí jít za učitelem, aby obdrželi zpětnou vazbu. A tohle se stihne tak dvakrát do roka, zatímco když budou sedět doma u počítače, tak můžou tu zpětnou vazbu získat třeba pětkrát za hodinu a můžou se neustále zlepšovat. To je rovina, ve které bych s AI pracoval.

Jak můžete vidět, oba respondenti se shodli, že v této oblasti se dá umělá inteligence dobře využít, ale že je třeba zachovat nejen pouhý dohled člověka, ale i jeho aktivní účast.

2. Jak můžeme využít umělou inteligenci pro přizpůsobení učení pro jednotlivce na základě jejich individuálního stylu a tempa učení?

Chat GPT: AI může být velmi užitečná pro personalizaci vzdělávacího procesu pro jednotlivce. Zde jsou některé způsoby, jak může AI pomoci s přizpůsobením učení:

Analýza dat: AI může analyzovat data o tom, jak studenti interagují s učebními materiály, aby lépe pochopila jejich individuální styl učení a tempo. Na základě těchto informací může AI přizpůsobit obsah a tempo vzdělávání pro každého studenta.

Adaptivní učební plány: AI může vytvářet adaptivní učební plány pro každého studenta na základě jeho potřeb a pokroků. To může pomoci studentům učit se rychleji a efektivněji.

Personalizovaná zpětná vazba: AI může poskytovat personalizovanou zpětnou vazbu na základě výkonu každého studenta. To může pomoci studentům pochopit své chyby a zlepšit svůj výkon v oblastech, ve kterých mají potíže.

Interaktivní výuka: AI může poskytnout interaktivní výuku, která se přizpůsobuje každému studentovi. To může pomoci studentům udržovat si pozornost a zájem o učení.

Celkově lze říci, že využití AI pro personalizaci vzdělávání může být velmi užitečné pro studenty, kteří se učí různým způsobem a v různém tempu. Nicméně, je důležité si uvědomit, že interakce mezi studenty a učiteli jsou stále velmi důležité pro vzdělávací proces a AI by měla být využívána jako nástroj pro podporu výuky a nikoli jako její náhrada.

M. Kohut: Jak? No velmi snadno, představte si přirovnání, učitel se třídou třiceti žáků a doktor v ordinaci se třiceti pacienty. Každý ze třiceti pacientů má úplně jinou anamnézu, jinou diagnózu. Doktor se musí všem věnovat a léčit je zároveň. To je absurdní situace, ale v podstatě takto to je. Každý student má

jiné předpoklady, jiný způsob myšlení, má jinou cestu za sebou a podobně. A ten jeden jediný učitel se jim všem musí věnovat najednou. V jazycích je to o něco lepší, tam je těch studentů polovina. I to je ale hodně na to, řešit vše za pochodu během 45 minut. Je to prostě nereálné.

Takže AI za pár let, do jisté míry možná již dneska, se může velmi dobře přizpůsobit. Například mám text v biologii a je udělaný pro většinu třídy. Většina třídy ho chápe, řekněme 80 % a zbylých 20 % text nechápe. Takže co udělá těch 20 %? Hodí text do AI a řekne "zjednoduš mi to" nebo "vysvětli mi tato slova, já jim nerozumím, vysvětli mi to, jako by mi bylo 12 let", nebo něco podobného... Kdyby tam bylo něco, jako uživatelský účet, tak za pár let, si myslím, že to bude fungovat tak, že ta AI bude opravdu přizpůsobena pro jednotlivce a bude si pamatovat, že šest měsíců zpátky dělal tyto chyby a teď je čas otestovat, jestli ty chyby už nedělá. To si myslím, že to je možná budoucnost AI.

Tady můžete vidět nádhernou ukázkou dvou rozličných přístupů k jednomu a tomu samému dotazu, zatímco od chatu gpt obdržíte striktní seznam využití s obecným příkladem, od živého člověka se vám dostane barvitějšího přirovnání. Člověk má větší tendenci zabrousit hlouběji a hledat jiné možné pohledy na věc, zatímco AI se drží otázky a vygeneruje jednoduchou, jasně strukturovanou odpověď.

Jaká jsou potenciální rizika přílišného spolehání se na AI při výuce a jak by jim šlo předcházet?

Chat GPT: Přílišné spolehání se na AI při výuce může mít některá rizika, jako jsou:

Nedostatek lidské interakce: Pokud se příliš spoléháme na AI, můžeme ztratit významnou lidskou interakci a komunikaci, což může mít negativní dopad na

vzdělávací proces.

Chyby AI: AI není dokonalá a může mít chyby. Pokud se příliš spoléháme na AI, můžeme narážet na nepřesné informace a nesprávná doporučení, což může vést k nesprávnému vzdělávání.

Snížení kreativity a iniciativy studentů: Pokud se příliš spoléháme na AI, může to vést k pasivitě studentů a snížení jejich kreativity a iniciativy.

Závislost na technologiích: Přílišné spoléhání se na AI může vést k závislosti na technologiích, což může mít negativní dopad na schopnost studentů řešit problémy a vytvářet řešení nezávisle.

Jak bychom mohli těmto rizikům předcházet?

Zachování lidské interakce: AI by měla být využívána jako nástroj pro podporu výuky, a nikoli jako její náhrada. Je důležité, aby studenti měli stále přístup k interakci s učiteli a spolužáky.

Kontrola AI: AI by měla být pravidelně kontrolována, aby se zajistila její správná funkčnost a přesnost.

Podpora kreativity a iniciativy studentů: AI by měla být využívána tak, aby podporovala kreativitu a iniciativu studentů a neomezovala je.

Důraz na vývoj schopností: Je důležité, aby vzdělávací programy kladly důraz na rozvoj schopností studentů, jako je řešení problémů a kritické myšlení, aby se předešlo závislosti na technologiích.

Celkově lze říci, že AI může být užitečná pro vzdělávání, ale je důležité, aby byla správně použita a aby se udržovala rovnováha mezi technologií a lidským faktorem.

M. Kohut: Obecně řečeno, každý nástroj je pomyslná past. Jakmile se naučíme používat nástroj zjednodušující naši práci, tak postupně ztrácíme schopnost dělat naši práci bez něj. Teď jsme v přechodném období, kdy vaše generace zná svět bez toho nástroje a teprve se učíte nástroj používat. Pro lidi, kterým je dnes dvacet, už je přijetí nástroje o něco složitější. Naopak ale budoucí generace s tím nástrojem bude pracovat již od dětství, stejně jako to bylo s mobilními telefony. A tyto budoucí generace nebudou už znát svět bez něj. Třeba vaše generace bude ve své dospělosti schopna napsat text na úplně čistou stránku papíru, ale za dvacet let ta budoucí generace toho nebude schopna. Texty se už nebudou psát, ale budou se generovat a později případně editovat. A nikdo už si prostě neotevře prázdnou stránku ve wordu a nebude psát první větu postaru sám, to už bude zastaralý a neefektivní způsob.

A já to nehodnotím, neříkám, jestli je to dobře nebo špatně, toto je velmi pravděpodobná budoucnost. Stejně tak dnes již málokdo dokáže rozdělat oheň pomocí kusů křemenů, protože máme sirky a zapalovače. Tuhle schopnost jsme jednoduše ztratili, protože existují efektivnější nástroje.

Zpátky ke konkrétní otázce. Nebezpečná je AI v tom

směru, pokud ji využíváme způsobem, kdy ona bude dělat tu práci za nás, a ne nám v ní pomáhat. To znamená, že ji budeme využívat pasivně, a nikoli kreativně. Vemte si kalkulačku, ta je názornou ukázkou takového nástroje. Zrychluje a zefektivňuje práci, ale člověk musí vědět, jak ji využívat. Bez toho je samotná kalkulačka k ničemu. Ale AI je bohužel o tolik dál než ta kalkulačka, že jí stačí dát jen jeden pokyn, a jste schopni projít vzdělávacím systémem bez toho, aniž byste hnuli prstem. Bohužel lze AI využít k obejití všech požadavků, které aktuálně školy a univerzity mají, a pomocí těchto nástrojů lze proplout vzdělávacím systémem, ale zároveň se nic nenaučit. A následně pak takový člověk vystoupí ze školy a jeho schopnosti budou velmi, velmi omezené.

Takže moje odpověď: pro studenty je velmi důležité si toto riziko uvědomovat, aby neskouzli do roviny pasivního používání, kdy nechají tyto nástroje dělat svoji práci za ně. Tím by šidili sami sebe, hrozilo by riziko zakrnění.

Pro nás učitele je výzva v tom, že vám musíme být schopni tohle všechno vysvětlit a být vašimi průvodci tímto procesem. Mě vlastně nezajímá vaše výsledná esej, mě zajímá, jak jste postupovali, když jste ji tvořili. To je pro mě mnohem důležitější otázka. Nejdříve jste četli knížku, potom jste o něčem přemýšleli, to je velmi důležitý bod, na který se chci jako učitel zaměřit. Následně jste pracovali s jazykem, když jste tvořili argumenty a ukazovali svou slovní zásobu, a nakonec to vše dali dohromady v eseji. Výsledná esej, kterou dostanu k přečtení, ten výsledný produkt, je méně důležitá než proces, kterým jste k ní dospěli.

Otázka sestávala ze dvou rozlišných částí. Chat si otázku rozdělil a napřed vygeneroval odpověď na její první polovinu "Jaká jsou potenciální rizika přílišného spoléhání se na AI při výuce?" A pro řešení, žádané ve druhé polovině otázky, chat jednoduše navrhl přesnou převrácenou kopii svých odpovědí na první část otázky.

V obou odpovědích se opakují 3 hlavní body, a to závislost, kreativita a iniciativa a naopak ani v jedné není zmíněna otázka etiky. Rozšíření umělé inteligence s sebou nevyhnutelně přinese mnoho etických otázek, kterým budou lidé nuceni čelit. Necháte-li umělou inteligenci rozhodovat, hrozí, že její rozhodnutí bude diskriminační nebo zkreslené a pro lidi zcela nepochopitelné.

4. Jak by se mohla AI podílet na rozvoji kritického myšlení, schopnosti řešit problémy a na přípravě studentů na jejich budoucí zaměstnání?

Chat GPT: AI může být velmi užitečná pro rozvoj kritického myšlení, schopnosti řešit problémy a přípravu studentů na jejich budoucí zaměstnání. Zde jsou některé způsoby, jak může AI pomoci:

Analýza dat: AI může být použita k analýze dat a informací a k přehlednému zobrazování informací v interaktivních vizualizacích. To může studentům pomoci rozvíjet kritické myšlení a schopnost řešit problémy pomocí analýzy a interpretace informací.

Simulace a virtuální prostředí: AI může být použita k vytváření simulací a virtuálních prostředí, ve kterých mohou studenti experimentovat s různými situacemi a řešit problémy. To může pomoci studentům získat praktické zkušenosti a rozvíjet schopnost řešit problémy.

Personalizovaná výuka: AI může být použita k personalizaci vzdělávání pro každého studenta na základě jeho potřeb a pokroků. To může pomoci studentům získat silné základy a rozvíjet kritické myšlení a schopnost řešit problémy.

Příprava na budoucí zaměstnání: AI může být použita k poskytování výuky a tréninku v oblastech, jako jsou digitální technologie a umělá inteligence, které jsou důležité pro budoucí zaměstnání. To může pomoci studentům získat praktické zkušenosti a připravit se na budoucí kariéru.

Celkově lze říci, že AI může být velmi užitečná pro rozvoj kritického myšlení, schopnosti řešit problémy a přípravu studentů na jejich budoucí zaměstnání. Nicméně, je důležité si uvědomit, že interakce mezi studenty a učiteli jsou stále velmi důležité pro vzdělávací proces a AI by měla být využívána jako nástroj pro podporu výuky, a nikoli jako její náhrada.

M. Kohut: Příprava studentů na jejich budoucí zaměstnání je vlastně jedním slovem vzdělání a o tom je tu řeč celou dobu. Řekněme, že se teď na střední rozhodnete, že budete novináři. Můžete si samozřejmě najít články na googlu o nejdůležitějších vlastnostech novináře anebo se jednoduše zeptáte AI, která je

v podstatě agregátorem různých zdrojů, a ona vám shrne všechny články a vypíše vám základní vlastnosti dobrého novináře. A vy s nimi můžete dále pracovat. Zeptáte se, jak dané vlastnosti posoudit, jak se v nich zlepšit, jak na nich zapracovat. AI s vámi bude komunikovat a stane se vlastně vaším osobním asistentem.

Tímto způsobem se v obecné rovině dá určitě používat na přípravu k zaměstnání. U konkrétních profesí to není nic nového. Mnohé AI už nějakou dobu používají. Například právnické firmy mají své vlastní databáze AI, které jsou zaměřené pouze na jejich profesi. Zákoníky jsou tak složité, že je daleko efektivnější je všechny zkopírovat do AI, která je přechroustá a pak už jen vyhodí ten jeden výsledek, který v danou chvíli potřebujete. Právník dnes určitě nefunguje tak, že v knihovně listuje hromadami papírů, ale má konkrétní software zaměřený na svou profesi, se kterým pracuje. Úplně jiný software bude mít letecký inženýr v boeingu, ale princip bude stejný – zefektivnění práce s daty a databází.

Jednoduché použití pro kritické myšlení je takové, že si necháte vygenerovat zprávu a zadáte pokyn "udělej tam 3 chyby". A vaše práce bude následně ty chyby odhalit, protože budou logické a budou se dát odhalit. Takto se AI dá ve výuce určitě použít.

5. Kde a jak stanovit hranici pro využívání AI? Jak rozpoznat práci studenta od práce AI?

Chat GPT: Stanovení hranice pro využívání AI by mělo být založeno na potřebách vzdělávacího procesu a zdrojích, které jsou k dispozici. Nicméně, je důležité si uvědomit, že AI by měla být využívána jako nástroj pro podporu výuky, a nikoli jako její náhrada.

Zde jsou některé kroky, které mohou pomoci rozpoznat práci studenta od práce AI:

Definování cílů vzdělávání: Je důležité definovat cíle vzdělávání a určit, jakým způsobem může AI přispět k jejich dosažení.

Stanovení limitů AI: Je třeba určit limity AI a zjistit, které činnosti mohou být automatizovány a které vyžadují lidskou interakci.

Jasná komunikace: Učitelé by měli jasně komunikovat, kdy a jak se bude AI používat v rámci vzdělávacího procesu a jaký bude mít dopad na práci studenta.

Kritické myšlení: Je důležité rozvíjet kritické myšlení studentů a schopnost rozlišovat mezi prací, kterou vykonává AI a prací, kterou vykonávají sami studenti.

Spravedlnost a transparentnost: Všechny výsledky a hodnocení by měly být spravedlivé a transparentní. To může pomoci studentům pochopit, jaký je přínos AI a jak se vztahuje k jejich práci.

Celkově lze říci, že stanovení hranice pro využívání AI by mělo být založeno na potřebách vzdělávacího procesu a zdrojích, které jsou k dispozici. Je důležité udržovat rovnováhu mezi technologií a lidským faktorem a používat AI jako nástroj pro podporu výuky a nikoli jako její náhradu.

M. Kohut: Stejnou otázku teď řeší hodně univerzit, v Brně například MUNI. Existuje jednoduchá odpověď na tu druhou otázku: rozpoznat to nejde. Jsou na to přímo navrženy nástroje, ale zjistil jsem, že skoro vůbec nefungují. A oni už to dokonce přiznávají a udávají úspěšnost identifikace +- 25 %. Takže to je nefunkční a postrádá to smysl.

Jsou s tím spojeny i další problémy. Vždy je to pouze báze pravděpodobnosti, nikdy to není důkaz. Jelikož je text generovaný, tak já nikdy nenajdu kopii toho textu a neřeknu "hele, tys to zkopíroval odsud". To prostě nejde.

Jak stanovit hranici? Přiznám se, že to sám nemám v sobě úplně vyřešené. V teorii mám určité myšlenky, ale potřebuju si je ověřit v praxi. Opravdu se bojím, že toto budu muset vysvětlovat studentům každý rok v prvéku horem dolem, všechna ta rizika. A že oni si stejně na tu esej poprvé sednou v neděli večer, protože v pondělí je deadline a esej jednoduše vygenerují a nenaučí se vůbec nic. A já nemám šanci je odhalit a říct jim "podívej, takhle to nemůžeš dělat, takhle se nikam neposuneš". To je má velká obava.

Na druhou stranu moje první instinktivní odpověď na tuto otázku je, že bych žádné hranice nestanovoval. Učitelé si musí stanovit cíl daného úkolu nebo hodiny. A jestliže student A, který je velmi zručný ve využívání těchto technologií, se propracoval k tomuto cíli za 60 minut čistého času a student B, který jede postaru a nepoužívá žádné takové nástroje, na to potřebuje 6 hodin čistého času, tak je ve výsledku student

A nesporně mnohonásobně efektivnější. Já si myslím, že bychom toto neměli omezovat. Musíme vždy analyzovat v daném procesu, jestli tento způsob studentovi A něco dává a jestli je to ten námi stanovený cíl.

V odpovědích došlo k částečné shodě a to v oblasti cílů. Jak umělá inteligence, tak pan učitel vyzdvihli potřebu určení primárních cílů a kontrolu dopadu používání AI na tyto cíle. V čem se ale neshodli, je rozpoznatelnost práce AI od práce studenta. Zatímco z vygenerované odpovědi chatu gpt vyplývá, že AI předpokládá, že lze rozpoznat práce studentů od prací AI, v odpovědi není žádné ale nebo pravděpodobně. Odpověď pana učitele je pravým opakem.

Co si z této diskuze odnést? Umělá inteligence může být využita v administrativě a opravě testů, ale je třeba zachovat dohled a účast člověka. Dále může být využita k přizpůsobení učení pro jednotlivce na základě jejich stylu a tempa učení. Potenciální rizika přílišného spoléhání se na AI při výuce zahrnují závislost, nedostatek kreativity a iniciativy a mohou vyvstat i různé etické otázky. Umělá inteligence může pomoci rozvíjet kritické myšlení, schopnost řešit problémy a připravovat studenty na budoucí zaměstnání. Stanovení hranice pro využívání AI vyžaduje určení primárních cílů a kontrolu dopadu používání AI na tyto cíle. Rozpoznání práce studentů od práce AI může být obtížné a vyžaduje další řešení.

Hranice mezi schopnostmi člověka a schopnostmi umělé inteligence jsou čím dál tenčí. Jeden z mnou napsaných odstavců je plně vygenerován právě chatem gpt, schválně kolik z vás si toho všimlo napoprvé...:-)

KOUTEK TVORBY POEZIE

Haiku

doba chladných rán
po tobě pouze pátrám
původce mých ran

—
za doby barev
tma, stín sleduje život
stráží, chrání jej

—
horco večerní
světlo je, však v duši tma
úder, třes a krev

—
svěží vzduch, pyl
kamarád seděl, a pil
opuštěn, nežil

引き籠もり [hikikomori]
samota sžírá, 守り, [mori]
komfortem sóla

Shakespear

Zrádná kolečka rádoby pohodlných židlí
Hruška nepadá daleko od stolu
Newton by byl pyšný.

Kvapně jsi objal
vyjeté kolejnice
Proč zní sirény?

Prsty drtí
násady plnicích per
Proč se bát kaněk?

Akrostich

Vysilující přítomnost
Alabastrových růží
Lžeš, jak když tiskneš
Empatie utekla
Nikdy se nevrátí
Třeba se změní
Ý
Nemůžu, musím jít hrát

hatsune miku

h hologram či realita
a ani ty sám nevíš
t tolik otázek probíhá ti hlavou
s sto otáček za sekundu
u uvidíš ji znova
n nemusíš se bát opaku
e elektrony excitují

m modré vlasy (či snad tyrkysové)
i ideologie
k kolik stát tě to bude
u udržet se a nezačít tančit

eevee

e eevee
e eevee
v vidíš tu krásu?
e eeveeluce
e espeon

lásky radost

call me what you like
i kdyby to byla nadávka
there's always time
změnit tvůj názor
or am i that powerless
nezvládnou ani jednoduchý úkol
i'll end up watching you
z dálky navždy sám

cabinet man

večer vánoční
herna je prázdná dneska
krev na mých botách

SBOHEM, SLOVAŇÁKU

Pavel Kučera, VI.A

Už to tak bude. Odcházím, Slovaňáku. Po šesti letech spolu se budeme loučit. Šest let plných radosti a melancholie, klidu a stresu, naděje a zoufalství. Bylo to různorodé, avšak nevyměnil bych to. Příkladně jsi mi k srdci, ale co teď? Dostal jsem se na vysokou. Víím, ještě musím odmaturovat, ale to se mi, doufejme, podaří. Pravda však je, že se mi moc odcházet nechce. K čemu by však bylo dobré, kdybych tady zůstal?

Před šesti lety jsem procházel tvými chodbami vystrašený. Bylo mi 14, sršil jsem naivitou a dětskou radostí s příměsí introverta. Přes různé krize jsi mě vychovával, až se ze mě stal možná i dospělý člověk. Přece jenom maturita je zkouška dospělosti. Abych pravdu přiznal,

pravé potěšení z dospělosti mám pouze tehdy, když se můžu chovat občas aspoň malinko dětinsky. Co společnost očekává, je vědět, kdy se můžu chovat dětinsky a kdy ne. Domnívám se, že jsem se to tady naučil na výbornou a že tebe ani společnost nezklamou.

Naučil jsi mě toho povíc. Rozhodl jsem se stát renesančním člověkem, k čemu jsi mi pomohl, ale zároveň jsi mi ukázal, jak je to v dnešní době nemožné. Dokonce jsi mě dovedl k mému současnému chápání současnosti a na kom jsem postavil své plány do budoucnosti. Pomohl jsi mi odhalit můj sen i realitu, čímž jsi mi přivodil nespočet melancholie, bohužel tak to bývá.

Strávil jsem s tebou šest záživných let, kterých nelituji. Ovšem v září se na maturitu vracet nechci. Rád bych ti za vše poděkoval a nezapomeň: Nikdy se tě nevzdám.

KALIGRAM ŠAMPAŇSKÉ

Pavel Kučera, VI.A

PÁTRÁM

PLAVO

PO

VLASĚ

KRÁSCE.

KA

RA

FI

ÁTU,

PÁT

RÁM PO

POZNÁNÍ,

KAPALNÉM

OPIÁTU, PERLÍCI,

JAKOSTNÍHO SBĚRU,

ÚLOVEK VÍTEŽŮV,

ZKORUMPOVÁN

DÍM, KVĚT DIŮV,

ČI DIONÝSŮV?

Znaven

pýchou

všech,

blbost

služkou mocných,

hloupost

prostá

všem

se

chechtá do očí.

Znaven tím vším